MAZPULKS

MĒNEŠRAKSTS JAUNATNEI UN MAZPULKU DALĪBNIEKIEM

1934.

№ 8.

SAVIENĪBAS „LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBAS CENTRĀLBIEDRĪBA“ IZDEVUMS

PRIEKUĻU LAUKSAIMNIECĪBAS VIDUSSKOLĀ

atvērs paralelklasi,

kamdēļ iespējams vēl uzņemt jaunus audzekņus. Uzņemšanas lūgumi ar dokumentiem jāiesniedz līdz 20. augustam š. g.

Tuvākas ziņas izsūta uz pieprasījumu. Adr.: c. Cēsīm. Tāļr.: Priekuļi 40.

Latvijas Lauksaimniecības Centrālbiedrība.

Priekuļu lopkopības skolā

uzņem audzekņus jaunam mācības gadam.

Jaunieši, sagatavojaties drošam darbam!

Pieteikšanās un tuvākas ziņas Rīgā, Baznīcas ielā 4-a, lopkopības nodaļā. Tāļr.: 33843.

Latvijas Lauksaimniecības Centrālbiedrība.

MAZPULKS

LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBAS CENTRĀLBIEDRĪBAS, KURZEMES LAUKSAIMNIECĪBAS BIEDRĪBU SAVIENĪBAS, ZEMGALES LAUKSAIMNIECĪBAS CENTRĀLBIEDRĪBAS UN LATGALES LAUKSAIMNIECĪBAS BIEDRĪBU SAVIENĪBAS MĒNEŠRAKSTS JAUNATNEI UN MAZPULKU DALĪBNIEKIEM.

IZNĀK KATRA MĒNEŠA 15. DIENĀ.

REDAKCIJA UN EKSPEDĪCIJA: RĪGĀ, BAZNĪCAS IELĀ № 4-a. TĀLRUŅI: RED. — 33843, EKSPED. — 22322.

ABONĒŠANAS MAKSA: GADĀ LS 1,50; ATSEVIŠĶS NUMURS 15 SANT.

SLUDINĀJUMU MAKSA: 1/1 L. P. — LS 60,—; 1/2 L. P. — LS 30,—; 1/4 L. P. — LS 15,—.

IV. gada gājums. 15. augustā 1934. g. № 8

A. R.

Kas gribēs patiesi strādāt.

Katrā cilvēkā ir tā dievišķā dzirkstele, ko sauc par interesi. Šī gara dzirksts brīžam var spēji uzliesmot un sajūsmā raujoties uz priekšu, veikt neticami lielus un svētīgus darbus.

Bet ir arī apstākļi, kas var šo gaišo dzirksti apslāpēt, nedodot tai iespējas kvēlot un aizdegties.

Cik liels spēks ir šai interesei, cik tā cilvēkā vērtīga, to zin tikai tie, kas vērojuši cilvēkus viņu darbā un attīstībā. To jo sevišķi var liecināt skolotāji un audzinātāji. Viņi zina, ka radīt interesi, atmodināt interesi kādā skolēnā, kādā savā audzēknī, ir jau viss.

Tādēļ arī nemaldīsimies, ja teiksim, ka mūsu jaunatnē vēl ļoti daudz neizlietota, pareizi neizmantota jaunatnes spēka. Un kas tas galvenais — pati jaunatne nezin un nepazīst vēl to, ko viņa var un spēj.

Visi šie pagājušie gadi mūsu valsts dzīvē nebija tie, kas skatītos dziļumā kas vērotu un raudzītos darbā un dzīvē no visām pusēm, bet gan tie vērsās uz vienpusību, meklēdami savus pamatus politikā un ne darbā.

Tas arī bija par iemeslu tam, ka jaunajiem cilvēkiem sāka piemirsties veco tēvu pamācības par godīgu darbu un tā radītiem panākumiem. Viņiem likās, ka jo staltāka āriene, skaļāka valoda, jo tālāk iespējams tikt. Un tika arī ļaudis uz priekšu. Bet — jau tagad daudzu šo uz priekšu ticēju darbi top svērti svaru kausos un tie ir izrādījušies par diezgan melniem un — negodīgiem.

Pēc mūsu tautas, nācijas atdzimšanas dienām, tam visam, kas radīja tādu lieluma māniju cilvēkos, kas aicināja un rautin rāva cilvēkus prom no darba uz vieglāku dzīvi, kas izdzēsa katru patiesu interesi par lietām, pārvilkta asa svītra. Lēnām, bet noteikti mēs atgriežamies uz citiem ceļiem: sākam skatīt cilvēkus ne pēc viņu valodas, bet pēc viņu darbiem; sākam meklēt tos spēkus, kas tautu varētu celt un cels uz augšu.

Līdz ar šīm pašām atdzimšanas dienām jaušams kāds citāds uzskats, proti: **tikai labs darbs ceļ cilvēka cieņu, tikai vislabākās un pareizāki ievadītās cilvēka spējas dod tiesības nostāties augstāk par citiem.**

Še svarīga ne tikai praktiskā darba darīšana, bet arī garīgā interese un garīgais darbs. Jo nākošajam lauksaimniekam, tāpat amatniekam un kuŗam katram strādniekam būs jāzin un jāsaprot ne tikai savs darbs vien, bet arī visa valsts saimniecība un jāpatur vērā valsts mērķi.

Tādēļ pie šīs vienotās domas, pie darba, kuŗā saistīta visa tauta, katram atsevišķam cilvēkam **nepieciešama interese un apzināšanās, ka nākotni cels un virzīs visi tie, kas gribēs patiesi rūpēties un strādāt sevis un savas tautas labā.**

Mazpulku padomes atzinumi un lēmumi.

Mazpulku padome š. g. 24. jūlija sēdē vienbalsīgi nolēma, ka trūcīgo pilsētas bērnu novietošanai mazpulku dalībnieku saimniecībās uz priekšu jāpiegriež lielāka vērība, lai tuvinātu pilsētu un lauku jaunatni un lai pilsētas bērni jau mazotnē iepazītos ar lauku dzīvi un darbu. Mazpulku dalībnieki pilsētas bērnus var apmācīt dažādos darbos savos dalībnieku lauciņos.

Padome atzina, ka visiem svinīga rakstūra sarīkojumiem mazpulkos, kā solījuma, karoga u. c. svētkiem jānotiek visur pēc noteiktas svinību programmas. Svinīgā rakstūra sarīkojumos vienmēr jāpiedalās kādam attiecīga apgabala mazpulku inspektoram un arī mazpulku padomes pārstāvim. Par mazpulku padomes pilnvarotiem pārstāvjiem izvēlēja agr. K. Ķirsi un agr. V. Grasmani. Pēc sēdes mazpulku padomi pieņēma mazpulku virsvadonis — Ministru Prezidents **K. Ulmanis.** Padomes priekšsēdētājs R. Dzērve stādīja priekšā padomes locekļus: Zemkopības ministrijas pārstāvi agr. A. Valdmani, Izglītības ministrijas pārstāvi — M. Štālu, Kurzemes lauks. b-bu savienības pārstāvi — agr. V. Grasmani, Zemgales lauks. centrālbiedrības pārstāvi — K. Upelnieku, Latgales lauks. b-bu savienības pārstāvi — I. Veiguru un Latv. lauks. centrālbiedrības mazpulku nodaļas vadītāju — agr. K. Ķirsi.

Mazpulku virsvadonis deva padomei norādījumus par sacensību sarīkošanu mazpulku dalībniekiem, atsevišķu mazpulku vidū, kā arī par mazpulku uzdevumiem savas zemes un tautas vēsturiskās attīstības propagandā.

Padomes otrā sēdē š. g. 31. jūlijā priekšsēdētājs R. Dzērve ziņoja, ka pašlaik Latvijā darbojās 380 mazpulki, tomēr dažos valsts novados vēl nav neviena mazpulka.

Mazpulku rosība lielā mērā atkarājas no vadītāja gribas un uzņēmības. Kur rosīgi, enerģiski vadītāji, tur arī mazpulki labāk darbojās. No visiem mazpulku vadītājiem apm. 80% ir pamatskolu skolotāji un mazpulki pie skolām darbojas apm. 300 vietās Latvijā, bet visā valstī ir apm. 1560 pamatskolas. Tā tad ļoti liels skaits skolotāju vēl stāv tālu no šī svētīgā jaunatnes organizācijas veida.

Padome vienojās, ka mazpulkos jāieved formas tērpi: galvas segās izceļamas mazpulku karoga krāsas: balti-zaļš. Tērps vēlams ērts, viegli izgatavojams un praktisks. Nolēma ievākt dažādus tērpu paraugus un projektus, kā arī pašu mazpulku dalībnieku un vietējo vadītāju atsauksmes. Tautas tērpu propagandu atzina par vēlamu visos mazpulkos. Pieņēma pagaidu instrukciju mazpulku pārzināšanai, kas saistoša mazpulku pārzinim, resp. padomes priekšsēdētājam un apgabalu centrālām lauksaimniecības organizācijām. Instrukcija nosaka, ka apgabalu centrālās lauksaimniecības organizācijas sniedz mazpulku pārzinim ziņojumus par mazpulku darbību četros termiņos: pavasarī, vasarā, rudenī un gadu beidzot.

Dažādu lauksaimniecības darbu un mazpulkiem īpatnējo pieccīņu sacīkšu sarīkošana sekmējama visos mazpulkos. Godalgām vajadzīgos līdzekļus nolēma lūgt no Kultūras fonda. Šogad paredzēts sarīkot vietējās, rajona un apgabalu mazpulku sacīkstes.

Nolēma uz priekšu godalgot ne tikai mazpulku dalībniekus un atsevišķus mazpulkus, bet arī mazpulku vadītājus par priekšzīmīgu mazpulku vadību. Lai sekmētu jaunatnes vidū sava aroda laikrakstu lasīšanu, tad pieņēma atzinumu, kā pirmās godalgas piešķirs tikai tiem mazpulku dalībniekiem, kas abonējuši un lasījuši savu mēnešrakstu „Mazpulks". Izņēmumi pielaižami tikai pirmo gadu darbojošos mazpulkos.

Augļu koku sēklu vākšanai mazpulkos jāpiegriež izcilus vērība, jo Latvijā vēl daudz ieved kā sēklas, tā mežeņus.

Atzina par vēlamu mazpulkos uz priekšu piegriest lielāku vērību fiziskai audzināšani, kādam nolūkam būs jāpieņem fiziskās audzināšanas instruktors, kas darbosies saskaņā ar izglītības ministrijas fiziskās audzināšanas inspektoru. Nolēma mazpulkos saistīt vairāk nekā līdz šim bezzemnieku un strādnieku bērnus, kamdēļ pašiem mazpulkiem jāpropagandē, lai zemes īpašnieki atvēlētu nelielus zemes gabaliņus

Lielupe pie Slokas.

mazpulku dalībnieku - bezzemnieku bērnu rīcībā. Uz priekšu savācamas mazpulkiem piemērotas dziesmas un mūzikas gabali un jāizdod atsevišķā krājumā.

Pārrunājot nākošā gada kultūru jautājumu, atzina par vēlamu propagandēt linu, kaņepju audzēšanu (sevišķi Latgalē) un apiņu kultūru. Tāpat ļoti vēlams, lai rastos mazāku purvu gabaliņu kultīvētāji mazpulku dalībnieku vidū.

Mazpulku nākošo kopējo sanāksmi vienojās sarīkot nākošā gadā ap Jāņiem un sekmēt Jāņu dienas svinēšanu dažādos Latvijas novados. Nolēma griesties ar lūgumu pie izglītības ministra, lai skolotāju rudens konferencēs paredzētu lekcijas par mazpulkiem un atbalstīt mazpulku nodibināšanos pie lauku pamatskolam.

Augusta laukos.

Nezied vairs liepas, ne pienenes zelto,
Zirnekļi tīklus pa rugājiem sien.
Rudzi skumst statos un vasarājs dzelto;
Bites no viršiem ar nektaru skrien.

Medainā spīdumā birstalas klanās,
Pļāvēji dienām šām klusumu jauc. —
Gravās zaļbrūnās un ielejās manās,
Mierīgā plūdumā šūpojas strauts.

Zeltainā mirdzumā iedegas kļavas,
Vizošā skaistumā rudenis iet. — —
Ļaudis šeit nealkst pēc ķildīgas slavas,
Vakars nāk zvaigznes mums debesīs siet.

Jānis Liezēris.

Mūsu darbs turpmāk.

Nepilnu piecu gadu darbības laikā mazpulki kļuvuši par vadošo jaunatnes organizāciju laukos. Daudz strādāts un daudz sasniegts, bet neaizmirsīsim, ka priekšā stāv vēl lieli uzdevumi. Tikai tad, ja ar vislielāko neatlaidību un darba prieku turpināsim savas gaitas, tuvosimies spraustam mērķim.

Mazpulku dalībnieki! Neaizmirstiet, ka visi esat vienas lielas saimes locekļi, ka visu mērķis — mūsu mīļās tēvuzemes — Latvijas gaišāka nākotne, un šī apziņa lai dod jaunus spēkus turpmākam darbam.

Ja paskatāmies savā darbā un savās gaitās, tad daudz vēl redzam darbus, kuŗiem maz esam pieskārušies. Un uz priekšu strādājot, lai mūsu darbs iet plašumā un dziļumā. Tikai tad būsim stipri tēvuzemes mīlestībā, ja pazīsim savas dzimtenes vistālāko stūrīti. Un ja vienam otram liekas, ka tikai ārzemēs ir skaisti dabas skati, tad Latvijas labs pazinējs tiem vienmēr pasacīs, ka nava nekā skaistāka pasaulē par Kurzemes dzintarjūŗas krastiem un zilajiem mežiem, Zemgales plašajiem tīrumiem un kviešu druvām, Vidzemes kalniem un lejām un Latgales ezeriem. **Rīkosim ekskursijas, tuvas un tālas un mācīsimies pazīt savu dzimto zemi.** Un līdzi dabas skaistumiem vērosim un mācīsimies, kā zemi kopj latvju zemnieks, kā strādā kūtī, virtuvē čaklās saimnieces.

Stipra ir tikai tā tauta, kuŗai ir sava vēsture, jo senču darbs un cīņas, prieki un bēdas dod mums daudz pamācoša dzīvei un jaunus spēkus tēvu zemes mīlestībai. Latvju tauta var lepna būt uz to spēku, kas ilgus verdzības gadus uzturējis tautu vienotu un nesalauztu. Mazpulku dalībnieki, mācīsimies pazīt savas tautas senatni. Un ņemsim talkā ne tikai vēstures grāmatas, bet visu to, kas kā senatnes liecinieks dzīvo latvju zemē un tautā. Un skatot šodien senos pilskalnus, gara acīm redzēsim seno latvju dzimto zemi varonīgās cīņas aizstāvot, priecājoties par kalniem un lejām, birstalām un tīrumiem, atcerēsimies latvju seno un augsto lauksaimniecības kultūru, no kuŗas tik ļoti daudz mēs šodien varam mācīties. Un neaizmirsīsim, ka daudz vēl no tā mēs varam celt dienas gaismā!

Ģimene ir tas pamats, uz kuŗas balstas tautas un valstis. Mīlēsim un cienīsim savus vecākus. Un ja sava tēva vai māmiņas goda dienā Jūs mīļi apsveiksiet savus vecākus, tad ticiet — daudz vieglāka tiem liksies ilgo gadu rūpju un darba nasta. Vienmēr cienīsim un mācīsimies no tiem, kuŗiem aiz muguŗas ilgi darba un mūža gadi!

Reizi mēnesī, arī biežāki, mazpulku dalībnieki pulcējas savās sanāksmēs, kur pārrunā savu darbu gaitas. Sanāksmēs mācāmies arī visu to, kas mums vajadzīgs būs kā nākošam sabiedriskam darbiniekam. Sanāksmes ir mazpulku dalībnieku svētku diena, jo satikties ar draugiem un draudzenēm, pārrunāt priekus un bēdas ir mūsu katra vēlēšanās. Un priekšlasījumi, kuŗus sniedz mazpulku inspektors, agronoms, vadītājs vai dalībnieki, sniedz mums daudz pamācoša. Bet vai šis sanāksmes nevar svētku diena kļūt arī mūsu brāļiem un māsām, tēvam un mātei un labiem draugiem? Un vai mūsu piederīgie un draugi, ja tos palūgsim, nenāks mums līdzi sanāksmēs, lai klausītos priekšlasījumus un tiem sekojošās interesantās debates? Un ja pēc pabeigtā darba mazpulku koris, vai daži dziedātāji noskandinās skaistās tautas dziesmas, meitenes un zēni nodejos tautas dejas, deklamēs dzejoļus un ja iespējams — izrādīs kādu mazāku teatŗa gabaliņu, vai tas nesagādās sanāksmes viesiem un pašiem dalībniekiem daudz prieka brīžu?

Un ja pēc kopējās maltītes (skaista paraša — groziņu launagi!) laiku pavadīs tautiskās rotaļās, dejās un dziesmās, tad ikdienas darbā ejot vienmēr domāsim par jauno nākošo sanāksmi. Sanāksmēs gūtie iespaidi būs visiem uzmudinājums turpmākam darbam.

Agr. Vilis Grasmanis.

Pļavniekkalna mazpulks ievāc kumelīšu ziedus savos lauciņos.

Kas mūs saista pie Lielupes.

Nezinu, vai ir vēl kāda cita vieta Latvijā, kas cilvēkam iedvestu tik lielu mieru kā Lielupe ar saviem lēzenajiem krastiem un līdzenām, plašām pļavām. Tāda pati vienmērīga savā plūdumā, gandriz nemanāmi slīdoša cauri pļavu un druvu bagātībai tā ir visur, vai mēs viņu skatītos pie Mežotnes, pie Jelgavas, vai tepat, kur tā straujos līkumos aizvijas gar Rīgas jūrmalu.

Vēji un negaisi nespēj sabangot mierīgo upes līmeni, tie padara viņu tikai tumšāku un itkā dziļāku, sevī vēl vairāk noslēgtu.

„Divas nedēļas un, kaut vai tikai nedēļu, cik nu man to atļauj darbs un līdzekļi, es katru vasaru cenšos izbraukt uz kādām lauku mājām Lielupes krastos," man teica kāds jauneklis, kas ar fanatiķa ticību un uzupurēšanos pieķēries sevis un savas tuvākās apkārtnes veidošanai.

Uz jautājumu, kāmdēļ tieši uz Lielupi un ne citur, viņš droši un pārliecināti atbildēja:

„Norūdīt savu rakstūru, mācīties savaldīties, mācīties mierīgi un saprotoši uztvert visas dzīves parādības. Bez tam arī nolīdzināt visus asumus un iekšējās nesaskaņas, ko dvēselē radījusi iela un dzīve. Lielais upes miers un zaļais plašums šo „vājību ārstēšanai" labākais līdzeklis."

Lūk, šis mazais sīkums, šī mazā saruna ir tā, kas arī mūs visus var saistīt pie Lielupes apbrīnojamā miera, neraugoties uz to, kur mēs katrs arī nedzīvotu — pilsētā, vai lauku sētā. Visiem mums kādreiz vajaga nolīdzināt savas iekšējās nesaskaņas, vajaga mācīties pašsavaldīšanos. Saprotams, ne katrreiz jau tad mums jābrauc uz Lielupes krastiem. Kas dabu mīl, tas visur laukos var atrast mieru un palīgu sevis noskaidrošanai.

* * *

Kas vērojis baltās buru laivas vējainā dienā, tas zinās, cik pārliecināta un droša roka vajadzīga vadītājam, lai brīvi varētu griezt savu laivu, kur tas viņam vajadzīgs, droša roka vajadzīga, lai laiva nebūtu padota nejaušībām.

Šāds brauciens taču ir tikai viens atsevišķs moments mūsu dzīvē. Ja nu tanī vajaga tikdaudz drosmes un stingrības, ja tur vajaga aprēķināt katru savas rokas mājienu, ko gan tad lai sacītu par visu mūsu dzīvi, kas viegli salīdzināma ar gadu

desmitiem ilgu, nepārtrauktu buru laivas braucienu. Cik nejaušību, cik spēcīgu vēja grūdienu nestājas mums ceļā.

Bet vai daudzreiz nav tā, ka, salīdzinot, ilgāku laiku un vairāk uzmanības un mācīšanās mēs ziedojam tam, lai iemācītos labi pārvaldīt un vadīt laivu, kamēr savas dzīves gaitas mēs dažreiz uzņemam pat kā joku.

Kas tur vainojams? Pacietības vai nopietnības trūkums, vai arī cilvēka dabas paviršība, — kas lai mums pasaka . . .

Bet ja ieskatāmies dabā, vai tie būtu mūsu meži, lauki, vai druvas, vai tās būtu straujās Vidzemes, vai mierīgās Zemgales upes, viņu plūdumā mēs redzam kādu nemitīgu neatlaidību, kas varbūt, varbūt spēj dot mums atbildi arī uz pēdējo jautājumu. — Kas vainojams? — Kas cilvēkā vainojams — pacietības, vai nopietnības, neatlaidības trūkums. R.

Tēvzemes mīlestības svētkos.

(„Atdzimšanas dziesmas“ atskaņa).

Viss ir kā svinīgāks un apgarotāks kļuvis, kad redzam atkal sarkanbaltsarkanus karogus plīvojam. Saules gaišums līst pār zemi, saules gaišums ielīst sirdī: šodien tautas svētku diena. Sirmajā Rīgā skan „Atdzimšanas dziesma.“

Vakars — skaists, kluss vakars. Esplanādē plūst un plūst ļaudis, lai klausītos varenās „Atdzimšanas dziesmas“ skaņās.

Sāk skanet baznīcu zvani, iezvanot pirmās skaņas lielajai dziesmai. Dārd lielgabali. Valsts vadoņiem ierodoties atskan latvju himna: „Mēs esam nu kungi mūsu dzimtajā zemē.“

Un tad — Ministru prezidenta K. Ulmaņa „Atdzimšanas dziesmas“ atklāšanas vārdi — vārdi, kuŗus svinīgā klusumā un un aizgrābtībā klausās skatītāju desmittūkstoši, vārdi, kas dzirdami kā pilsētās, tā lauku sētās, vārdi, kas liek sirdīm liesmot un degt tēvu zemes mīlestībā.

Mums augsti jāciena valsts un tautas vēsture, jāatrod viņā apvienojošā tēvu zemes mīlestība — augstākā mīlestība virs zemes.

„Esiet visi liecinieki tam“, teica Ministru prezidents, „ka arī šis vakars par jaunu vēl jo vairāk mūsu tautā nostiprinātu apņēmību un gatavību, ziedot visu savai valstij. Savai valstij, kas dod iespēju likt tautas spēkam un garam liesmot visā spožumā, dod mums iespēju vest mūsu tautu uz pilnību.“

Pēc valsts himnas sākas lielās „Atdzimšanas dziesmas“ izrāde. Viņā daudzkārt atbalsojas vadoņa vārdi — ziedot visu savai valstij. Tautas un valsts ideja iet cauri kā sidraba pavediens visai izrādei. Nekādas varas nespēj nomākt tautas gaišo brīvības garu.

Kad Latvija verdzībā, tad brīvības gars uzliesmo gaiši jaunekļa vārdos:

„Mūsu gars ir dzīvs. Tas celsies, kaunu nokratīs! Ciešanās mēs augsim lieli! Un dzīve būs vēl skaistāka!“

Tad tautas atmodas laikmets. Gaiši tēli beidzot iznirst pēc verdzības nakts. Latviešiem ir savi vadoņi, kas tautu grib celt saulītē. Krišjānis Valdemārs aicina latviešus piegriezties jūrniecībai, bet Kronvaldu Atis ar saviem vārdiem liek sirdīm straujāk pukstēt.

„Mazi vai lieli, mēs visi esam viena tauta, mums visiem viens Dievs, viena valoda, viena tēvu zeme. To mīlēdami mēs augsim lieli!“

Un Kronvalda vārdiem skan atbalss tautā: „Mēs gribam lieli augt!“

Bet Kangars nesnauž. Gaišākos gaviļu svētkos tiek apcietināti latvju dedzīgie vadoņi Valdemārs, Kronvalds un dzejnieks Auseklis (Krogzemju Mikus). Bet viņu iedvesmotais gars kvēlo tautas sirdī. Jau-

Koris aiz „Atdzimšanas dziesmas“ kulisēm.

nekļi saka neaizmirstamus, dziļi aizgrābjošus vārdus:

„Mēs zvēram vadoņu garam, mēs zvēram tautas brīvībai un godam, mēs zvēram sarkanbaltam karogam! Zvēram!“

Tad kaŗš, bēgļu ainas — drūmas, drūmas. Latvijā posts un nelaime. Bet cauri tumsai izskan sauciens:

„Mums jāuzvar! Ņemat mūsu sirdis— mūsu mīlestību, stiprāku par nāvi!“ Un latvju dēli iet — uzvarēt vai mirt par tēviju.

Tumsa, sāpīgi vaidi, kaŗa troksnis, ugunis, zobenu šķindoņa... Un tad beidzot sengaidītais mirklis — Latvijas proklamēšana. Bet pār Latviju vēl tumšas ēnas, vēl reiz izskan: „Uzvarēt vai mirt!“

Beidzot aust Latvijas brīvības saule. Skan dziesma brīvai Latvijai. Brīvības cīņu piemiņai tauta svin svētkus Brāļu kapos. Svētceļnieku bari plūst uz tiem ar dziļu mīlestību sirdī.

Pēc 15. maija Latvijas sauli nekādas ēnas vairs nevar aizsegt. Reiz piepildījies Dieva un Laimas lēmums: brīva, latviska Latvija.

Skan tautas gaviles Vadonim un kā vēl nekad plūst dziesmas skaņas: „Tā zeme ir mūsu.“ Visa skatuve staro sidrabainā gaismā.

„Atdzimšanas dziesmas“ izrādes varenās skaņas izskanējušas, bet viņu skaņas ir atbalsojušās sirdīs. Neaprakstāmu iespaidu atstāja šī lielā dziesma, no kuŗas runā pašas tautas gars, kuŗā tautas likteņi savijas kopā kā mirdzošā, brīnišķīgā vainagā. Un šī vainaga staru gaismā dvēsele kā gaišāka kļūst, sirdī mostas varoņu ilgas, griba un apņemšanās: labākam būt, darbā lielākam augt. Varoņu gars, kas runāja lielajā Latvijas likteņu spēlē „Atdzimšanas dziesmā“, dod jaunu spēku strādāt atjaunotā Latvijā, lai tā varētu zelt un plaukt.

Līlija Ābelīte,
Mārupes mazpulka dalībniece.

Apsolīsimies dzīvot, strādāt, kalpot tikai tautai, valstij, Latvijai!

Latvija ir atdzimusi. To liek atcerēties 16. maija rīts. Katrs īsts latvietis šo dienu atcerēsies ar prieku un arī atdzimušās Latvijas vadoni Ministru prezidentu Kārli Ulmani — mūsu mazpulku virsvadoni. Pateiksimies viņam, ka varam atkal ar prieku strādāt atdzimušā Latvijā.

Latvija bija atdzimusi, bet nebija viņai vēl dziedāta atdzimšanas dziesma. Daudz gribas un darba mīlestības prasīja šī dziesma no latviešiem. Atsauksmes bija priecīgas: katrs gribēja dziedāt savai atdzimušai dzimtenei un vadonim par godu un gāja pie darba ar mīlestību. Pēc diviem mēnešiem 21. jūlijā „Atdzimšanas dziesma" jau tricināja sirmās Rīgas mūrus.

īsas vadoņa uzrunas sākas izrāde „Latvijas likteņu spēle".

Dramatiskais pavediens sākts no tiem laikiem, kad mūsu senči dzīvoja vēl brīvu dzīvi. Skan kūlēju, malēju un līdumnieku dziesmas, risinājas rotaļas.

Visi nogrimuši pagātnes skatos. Risinājas aina pēc ainas no Latvijas pagātnes. Dažs sirmgalvis atceras bijušo un pārdzīvoto, jaunatne redz dzirdēto.

Kad beigusi risināties Latvijas likteņu spēle, ilgi applausi un saucieni: „Vadoni!"

Tauta sauc savu vadoni Ministru prezidentu Kārli Ulmani. Uz ziļi skatītājos iespiežas īsā atvadu runa: Viņš saka: „Drīz ausīs arī šai dienai rīts, kā ausa 16. maijā. Un to dienu atcerēdamies, aiz-

Senlatvju kareivju cīņa ar vācu bruņiniekiem „Atdzimšanas dziesmā".

Katrs gribēja būt savos tautas svētkos, lai gan tādi jau daudzi ir bijuši Latvijā, bet atdzimušā Latvijā pirmie. Esplanāde bija tīrā tumsā, bet uz skatuves dažādu staru metēju apgaismojumā norisinājās Latvijas pagātne. Pār Rīgu nodimdēja lielgabalu šāvieni; cik baigi un reizē uzvaroši viņi izklausījās šai tumšā vakarā. Pūlis saviļņojās — vadonis ieradies. Atskan Latvijas himna un spēcīgi „Lai dzīvo". Pēc iesim no šejienes, savās sirdīs solīdamies dzīvot, strādāt, kalpot tikai tautai, valstij, Latvijai!" Pēc runas ilgi applausi un saucieni.

Latvija ir atdzimusi un ir arī jau nodziedāta viņai atdzimšanas dziesma. Bet nepietiek, ka atdzimusi tikai Latvija, vajag atdzimt arī pašam latvietim. Atdzimt savās domās, darbos, atdzimt visā dzīvē, tad tikai varēsim kalpot brīvai atdzimušai

Latvijai. Un sevišķi mums mazpulka dalībniekiem vajag augt modrākiem, čaklākiem. Audzināt sevī lielāku gribu, darba mīlestību, tikai tad varēsim izaugt īstī Latvijas pilsoņi un rādīt citiem priekšzīmi.

Mums vajag mācīties darba izturību, gribu un mīlestību no mūsu senčiem — arājiem.

Tādēļ vajag ar prieku iet pie darba un ar gribu darbu padarīt. Katra dalībnieka pienākums apkopt savu lauciņu. Bet šis pienākums mums jāizpilda apzinīgi, ar prieku, lai viņš nebūtu mums uzspiests. Un darba iesākums, ja viņš negrib veikties, lai nekad mūs nesabaida. Vajag ņemt līdzi darbā seno latviešu sakāmvārdu: „Darbam sūras saknes, bet saldi augļi."

Neiesim nekad pie darba saīguši. To mums saka mazpulka himna „Lai ar sauli laukā ejam, tīrumus un dārzus sēt." Iesim pie darba ar sauli. Būsim priecīgi darbā, gaiši darbā un savā dzīvē. „Dzīvot, strādāt, kalpot tikai tautai, valstij, Latvijai!"

Nurmižu mazpulka dalībniece.

Vārpām zeltojot.

Lēna vēsma plūst pār saules apzeltīto miežu lauku un glāstīdama to ieaijā savās šūpās. Viegli, dzeltenzeltaini viļņi veļas pāri druvai, tad nopļautai pļavai, līdz viņus uztver baltā bērzu birstala. Nāk vilnis pēc viļņa un rudajā zālē sākas ņirboša ēnu deja... Smagās, piebriedušās vārpas lēni liec lejup savas galvas. Tikai ar jauno vēja vilni tās sāk locīties šurp un turp, kā skatīdamās, vai nenāk jau pļāvējs...

Jaunie draugi! Vai vārdos izsakāms tas prieks un tā sajūsma, kas līdz ar viļņojošo druvu šalkām plūst jaunās sirdīs, redzot savu kuplo druvu viļņojot, briestot un topot smagākām zeltainām vārpām. Vai savās krūtīs jūs nejūtat jaunus spēkus, kas nerimstoši laužas uz āru, lai strādātu, strādātu un atkal redzētu druvas rudens zeltainā bagātībā. Un laižot caur pirkstiem šīs samtainās, graudu bagātās vārpas jūs jūtat, cik tās jums mīļas un tuvas...

Bet pienāk laiks, un jums jāiet ar izkapti tīrumā, lai gūtu augļus par savu darbu, kas tika veikts strādājot no agra rīta līdz vēlam vakaram.

No šīm vārpām, kas līgo jūsu tīrumā, tad arī spriežat par savu darbu un novērtējiet to. Ja šīs vārpas ir pilnas, tad jūs savu pienākumu esat godam pildījuši.

Ticība savam iesāktam darbam jums bijusi tik stipra, ka tā devusi neizsīkstošus spēkus, lai tos veltītu darbam un iegūtu augļus. Tadēļ arī paturiet vienmēr prātā kādus vārdus: „Nenovēršaties no ceļa, pa kuŗu esat sākuši iet." Tad arī jūs, līdz ar druvām, tapsiet pilnīgāki, ziedosiet vairāk spēku savam darbam un aizvien brīvāk un gaišāk skanēs: „Lai ar sauli laukā ejam".

Alfreds Sniegs,
Ķoņu mazpulka dalībnieks.

Ardievas...

Nu jāteic ardievas ziedošam laikam,
Ceļmalām, pļavām, jasmīnam slaikam...
Jau rudzos rakstā izkapts dzied
Un pāri mežam zemu mākons iet.
...Šī vasara bija tik sapnis jauks —
Nu rudens tuvu — zied viršu lauks.

Arv. Lībietis,
Ērgļu-Katriņas mazpulka dalībnieks.

Mazās Edītes tulpe.

O. Setla stāsts.

Mazā Edīte bija klusa, gaišmataina meitenīte, zilām acīm. Viņas tēvs, mākslinieks, kādas nelielas pilsētiņas pievārtē bija nopircis zemes gabaliņu un uzbūvējis nelielu mājiņu, kuŗa koku un puķu ieslēgta, izskatījās gluži kā kāda pasaku pils.

Viss šis skaistais puķu dārzs bija mazās Edītes mātes Marijas roku darbs. No viņas arī Edīte bij mantojusi maigu, jūtīgu dvēseli un mīlestību uz puķēm. Jau toreiz, kad viņa vēl pavisam nedroši spēra soli pa solītim ar savām mazajām kājiņām, puķes viņai darīja neizsakāmu prieku. „Puka, puka!" sauca viņa un stiepa tām pretī savas rociņas. Un ja viņai atļāva noplūkt kādu atraitnīti, vai īrisu, tad dziļi sirsnīgi Edīte ziedus piespieda pie sevis un viņas acis mirdzēja priekā, kad pār lūpām pussļupstā vēlās vārdiņš — „skaisti!"

Tāda klusa bija šo cilvēku dzīve. Viss tas, kas notika ārpasaulē, maz skāra šīs mākslinieka ģimenes mieru un sirsnību. Še viens cilvēks dzīvoja otram, par otru rūpējās un tā likās, ka še laime ienākusi un apstājusies, negribēdama maldināt cilvēkus.

Brīžam gan rūpes par dienišķo maizi skāra skaistās mājas iemītniekus, tak dzīves prieku un saticību tās nespēja atņemt.

Kad Edīte bija jau četrus gadus veca, viņa savā dzimšanas dienā kā dāvanu saņēma tulpes stādiņu. Tas bija tāds savāds gadījums. Edīte savā goda dienā dabūja jaunas kurpītes. Taču izrādījās, ka kurpītes ir par mazām. Tādēļ arī Edītes māte, kopā ar savu mazo gaišgalvīti devās uz pilsētu atmainīt apavus.

Atgriežoties mājup kāds vecītis, puķu pārdevējs, piedāvāja ziedus. Edītes māte, pateikdamās, gribēja iet viņam garām, jo mājās pašiem pilns dārzs bija puķēm. Tak Edīte lūdza, lai māte nopērk viņai vienu puķīti. Un māte lūgumam paklausīja, piebilzdama: „Bet tikai tamdēļ, ka tev šodien dzimšanas diena."

„Ak tev dzimšanas diena?" sacija puķu pārdevējs un viegli noglaudīja bērna galviņu. „Tad jau es tev arī kaut ko dāvināšu. Še man ir kāds skaists sīpols. Iedēsti to puķu podā. No tā izaugs tev skaista sarkana tulpe. Tev jau puķes patīk."

Liels bija bērna prieks. Aizmirsās pat jaunās kurpes. Mazās acis mirdzēja un mutīte neskaitāmas reizes atkārtoja vienu un to pašu:

„Mēs taču iedēstīsim tulpi. Lūdzu ātri, ātri māmulīt!"

Pati Edīte puķu dobē pacēla zemi, gluži kā to viņa bij redzējusi daram savu māti un sīpols tika iedēstīts. Bet līdz ar to sākās jauni jautājumi: „Kad tulpe ziedēs? Vai tikai mēs viņu pareizi iedēstījām? Kā tu domā, māmulīt, tulpe taču drīzi uzziedēs?"

Katru rītu, tiklidz Edīte bij pamodusies un miegu izrīvējusi no acīm, viņa tūdaļ steidzās dārzā, apraudzīt savu tulpi. Tak vīlusies viņa ikreizes atgriezās istabā: puķe gan auga, bet vēl neziedēja.

Tā pagāja pavasars un Edītes vēlēšanās nepiepildījās — tulpe neuzziedēja. Arī nākošā pavasarī Edīte kopa savu puķi, katru dienu to pāris reizes apskatīja, vērojot, vai kur nebūs jau redzams kāds pumpuriņš, bet tulpe neziedēja.

Pagāja vēl viens pavasars, bet ziedu nebija. Pumpurs gan aizmetās, bet vēl neuzplaucis novīta.

Kādu dienu Edītes māte sastapa savu mazo sproggalvīti stāvam pie tulpes un asarām acīs raugāmies stādiņā. Ieraudzījusi māti, Edīte šņukstēdama steidzās tai pretī: „Māmiņ, mana tulpe nezied. Viņa nemaz neziedēs!"

Mākslinieka kundze mierināja savu bērnu, cik labi vien varēdama. Solīja tam jaunu tulpi, bet Edīte to atvairīja, teikdama, ka tā tomēr nebūšot „viņas" tulpe.

Tā pagāja vēl viens gads. Atkal uz slaida kātiņa raisījās pumpurs, kas solīja skaistu ziedu. „Māmiņ," iesaucās mazā Edīte, kad viņa kādu rītu bij ievērojusi

pumpuru. „Māmiņ," skriešus viņa devās istabā, „māmiņ, vai zini, mana tulpe zied. Nāc drīzi." Tad arī viņas abas — māte ar meitu stāvēja pie puķes, kuŗa šoreiz lieliski bija sazēlusi. Arī tēvam vajadzēja redzēt šo Edītes „brīnumu". Svētlaimīgu mirdzumu acīs, tā pie savas tulpes stāvēja pati Edīte. Arvien no jauna viņa noliecās un pieglauda seju pumpuram, kuŗš solīja drīz atvērties.

Kad vakarā nāca pavēle doties pie miera, Edīte lūdzās: „Māmiņ, ļauj man vēl reizi aiziet un paskatīties kā tulpe zied." Tak tēvs neatļāva: „Rītu, bērns, rītu! Šodien ir jau pārāk vēls."

Edīte raudāja, rūgti raudāja.

Visu šo dienu bērns jau bija viegli klepojis un reižu reizēm sūdzējās par kakla sāpēm. Naktī sākās drudzis un jau no rīta apstākļi bija pavisam bēdīgi. Bērns cīnījās pēc elpas. Steidzīgi atsauktais arsts atzina: „difterītis" un tūliņ sūtīja cilvēku uz aptieku pēc medikamentiem, kāmēr pats steidzās uz savu dzīvokli, lai paņemtu še nepieciešamos instrumentus un šļirci.

„Vai manu bērnu vēl varēs glābt?" norūpējusies jautāja māte. „Es baidos, ka nav jau par vēlu."

Norūpējušies un sagrauzti vacāki sēdēja pie sava bērna gultiņas. Divas, trīs grūtas, nezināšanas pilnas stundas jau bija pagājušas. Bērns bija pārguris, itkā nejūtīgs. Viņš gulēja bezgala mierīgi.

Pret rīta pusi Edīte izcīnīja pēdējo cīņu. Nāves agonijā, saraustītā ēlpā vēl izveidojās divi vārdi: „māmiņ, tulpe." Tad viņa iemiga mūžīgā miegā.

Kad dienas gaismā mākslinieka kundze nedrošiem, vārgiem soļiem izgāja dārzā, lai saplūktu ziedus, ko nolikt pie sava bērna zārciņa, preti viņai kvēloja atvērusies skaista sarkana tulpe. Pirmo reizi tā bija uzziedējusi.

Edītes māte neizturēja. Viņa sabruka turpat uz puķu dobes . . .

Katru jaunu pavasari tulpe krāšņi uzziedēja. Vēl ilgus gadus tā bija vienīgais dzīvais sveiciens un mierinātājs vecākiem, kuŗi tik necerēti bija zaudējuši savu bērnu.

Tulpes zieds lika ļaŗī atcerēties mācītāja vārdus, ar kuŗiem tas pavadīja Edīti uz pēdējo dusu: „Ja jūs mīlat ko, tad mīlat to ar visām savām domām un prātiem. Dvēseles dziļumu nosaka mīlestība, kas vērsta pret Dievu un visu, kas gaišs un labs . . ."

Paviani.

Daudzie dienvidrietumu Afrikas kalnāji ir lielo pērtiķu—pavianu īstā dzimtene. Bariem vien, pa simtiem kopā, tā viņi še dzīvo. Rindām tie sēž uz klinšu kraujām.

Šur tur jaunie paviani viens otru paplucina aiz kažoka; šur tur redzamas mātes ar mazuļiem, kas mierīgi sēž tām uz ceļiem... Un visā šajā dzīvē vērojama zināma kārtība, likumi, kuŗu pārkāpējus soda ķetna, vai asi zobi.

Vairāk nomaļus sēž jaunekļi. Reižu reizēm tie mēģina tuvoties jaunavām, lai paplosītos ar tām, tak veco pavianu dusmīgais rūciens liek tiem atkāpties savās vietās un uzsākt mierīgākas rotaļas.

Ar skaļu kliedzienu un izdevīgu akmeņa metienu šie dzīvnieki no savām stāvām apmešanās vietām pavada katru lejā ieraudzīto jātnieku, vai arī dobji dunošo vēršu pajūgu.

Tiklīdz aust gaisma, viss pavianu bars dodas pie upēm un avotiem. Lielākie, spēcīgākie paviani lieliem lēcieniem dodas baram pa priekšu. Tie ir sargi. Rūpīgi viņi apskatas uz visām pusēm, vai kur nedraud briesmas un vai ūdens ir brīvs no viņu visnāvīgākā ienaidnieka — eoparda.

Pēdējais dažkārt mēdz taisni ūdens tuvumā paslēpties kādā klusākā vietā un nereti sagādā dažam labam pavianam pārāk bēdīgu pārsteigumu.

Bet kad gaiss ir tīrs, ne zars nekur nekustas, vienīgi paklusu, no kalna dziļumiem tecēdams, čalo strauts, tad milzīgie sargi steidzīgi nolaižas lejup un nodzeras. Viņu rīcība, kustības ir ātras, jo tiem jāstājas atkal savās sargu vietās, lai pēc tam mierīgi avotam tuvotos viss bars, jaunie un vecie paviani.

Tak drīz vien arī šī padzeršanās vieta paliek tukša. Viss bars izklaidus kāpj kalnā. Tad sadalas mazākās grupiņās un dodas zāļainajās stepēs.

Paviana maltīte vispār diezgan bagātīga. Mazi sīpoliņi, saknes, augļi visur sastopami. Aiz koku mizas paslēpušies trekni kāpuri. Vietvietām jūras klinšu pakājēs atrodami vislielākie gardumi — skarpji.

Pērtiķi gluži labi pazīst skarpju asās un indīgās adatiņas. Tādēļ arī skarpju medībās viņi vienmēr iet divatā. Skarpju paslēptuves viegli atrodamas, jo tām pārāk platas izejas. Šo izeju tuvumā skarpji guļ stundām ilgi un gaida, kad viņu alai pielidos kāda muša, vai cits kāds kukainis. Zibeņa ātrumā skarpis izlien no savas paslēptuves, ar platajām šķērēm satver savu upuri un tikpat ātri dodas atpakaļ, lai tur notiesātu savu laupījumu.

Bet nu arī viņa stunda ir situsi. Abi paviani paslēptuvi atraduši. Klusītiņām viens rokas izstiepis pārliecas pār klinšu akmeņiem, kamēr otrs draugs tikpat lēni rokām tuvojas akmeņu malām.

Viss cits pārējais notiek bezgala ātri. Augstu pacelta top klints plāksne. Apžilbušām acīm saules gaismā sēž skarpis. Un turpat jau arī pērtiķa pirksti veikli satvēruši viņam galvu un asti tā, ka tas nav paspējis ar savām adatām pat aizsargāties. Kamēr viens pavians to cieši piespiež pie zemes, otrs ar klints gabalu vai koku izrauj tam adatas. Pēc godīgas sadalīšanas gardais laupījums nozūd pērtiķu mutēs.

Viss bars izklīdis pa plašu apkārtni pāri stepei un kalnājam. Pat vismazākie pērtiķēni mierīgi rokas ar pirkstiņiem zālē un saknēs. Tad pēkšņi — brīdinošs sarga rūciens: bars kļūst uzmanīgs, bet tomēr bez sevišķa uztraukuma.

Tad otrs, brīdinošs kliedziens — mežonīgā skrējienā viss bars dodas kalnā. Mātes nes maziņos, kuŗi tām cieši pieķērušies vai nu pie krūtīm, vai no muguras puses aplikuši rokas ap kaklu. Ātrāk nebeidzas šis trakais skrējiens, pirms nav sasniegtas klinšu aizas. Tikai tad sākās skaļa kliegšana un lamāšanās un koku gabali, akmeņi lido uz šī lielā miera traucētāju — leopardu vai gaŗāmgājēju cilvēku.

Zemkopjiem šie pērtiķu bari sagādā lielu postu. Viņi dažās stundās pilnīgi izposta dārzus un kukuruzas laukus. Turpreti stepēs, lielajos ganību apgabalos pavians nav neieredzēts viesis. Nav nevienas paslēptuves, neviena koka iedobuma, kas nebūtu apskatīts. Visur pavians prot atrast kukaiņus, kāpurus, sienāžus. Pat čūskas viņa tuvumā nejūtas visai labi. Visi tie apgabali, kuŗus apdzīvo paviani, ir gandrīz atbrīvoti no visiem rāpuļiem un tārpiem.

Briesmu brīdī sargi un vecākie paviani paliek baram iepakaļ, lai to sargātu. Brītiņu pa brītiņam tie atgriežas atpakaļ un uzbrucējam draud ar savu kodienu. Acis tiem zvēro un viņi bargi rēc. Ja tas liekas nepieciešami, arī viņi no savas puses uzbrūk, sevišķi jau tad, ja tiem cieši uz pēdām seko viņu nāvīgākais ienaidnieks — leopards.

Bet šis laupītājs ir gudrs. Viņš prot vērtēt paviana galu. Tak vecajiem viņš neuzdrošinās uzbrukt, tie viņam pašam var kļūt bīstami. Reti kad viņš iebrūk arī barā.

Visdrošākie panākumi leopardam ir taisni tad, kad paviani dodas dzert. Tad pie kādas klinšu kraujas pieplacis viņš vēro baru un gaida, vai kāds nenokavēsies, vai nepaies prom no citiem, drusku sāņš.

Tādēļ arī bēdīgs liktenis tam, kas aizkavējās pie dzeršanas vai arī stepē aizgājis pārāk tālu no citiem! Klusu, gluži klusu tuvojas šis dzeltenais milzu kaķis. Ar veiklu lēcienu pērtiķis jau ir satverts, pāris ķērienos nokosts. Tikpat ātri kā nācis, tā arī nozūd šis laupītājs ar visu savu upuri. Sen jau viņš ir savā alā un apmierināts tiesā savu laupījumu, kamēr stepē vēl arvien atskan satracināto pavianu dusmu kliedzieni.

Pa dzimtenes ceļiem.

Lubānas-Zvidzienas mazpulka dalībnieki 21. jūlija rītā dodas uz Cesvainieku moderniecību, kur gaidāms autobuss ekskursijai uz Priekuļu lauksaimniecības vidusskolu.

Mēs dodamies ceļojumā uz Lubānu, kur mūs sagaida Lubānas mazpulka dalībnieki. Ekskursijas vadītājs O. Bērziņa kgs dod vēl aizrādījumus, kā izturēties pa ekskursijas laiku, lai būtum pieklājīgi un uzklausītu visus paskaidrojumus, ko sniedz pavadoņi.

No Lubānas ceļu turpinam kopēji ar Lubānas mazpulku. Apstājamies ceļā pie Cesvaines valsts ģimnāzijas. Tālāk dodamies caur Vecpiebalgu, kur apskatam pils drupas un kalnu, par kuŗu teika stāsta, ka to sanesuši ar cepurēm kaŗavīri.

Tālāk mūsu nodoms bij apstāties uz Bregža kalna, bet lietus pārdzina pāri. Plkst. 16.00 sasniedzām Priekuļus, mūsu ģala mērķi. Še daudz ko redzēt, daudz ko mācīties.

Otrā rītā mēs nokļūstam arī Cēsīs, kur apskatam pieminekli, kas celts Cēsu atbrīvošanai un Cēsu pils drupas. Nolemjam apskatīt arī Raunas pils drupas un atbrīvošanas pieminēkli.

Stalti stāv Raunas atbrīvošanas pieminēklis un blakus tam, uz uzkalna, pils drupas.

Debesis apmācās un mēs turpinam ceļu uz mājām, lai mūs nepārsteidz lietus. Uz Bregža kalna ieturam pusdienu un apskatam apkārtni, ko visu var labi pārredzēt, kautgan mūsu mazie mazpulka dalībnieki — jaunie arāji — šķiet labi vien noguruši. Pēc ieturētās maltītes dodamies uz mājām, jo lietus mākoņi paliek arvien biezāki.

Lubānā pēc sirsnīgas atvadīšanās no Lubānas mazpulka dalībniekiem, Zvidzenieši dodas uz Zvidzienu, kur izklīst katrs savā lauku sētā, apņēmušies sekot darbam, ko dara mūsu izmēģinājumu stacijas un ko sniedz paskaidrojumos mūsu agronomiskie darbinieki.

P. S.
Lubānas-Zvidzienas mazpulkā.

Raiskuma mazpulks š. g. 15. jūlijā sarīkoja ekskursiju uz Siguldu un Saulkrastiem. Pa ceļam apmeklēja Baumaņu Kārļa kapu Limbažu kapsētā, Jura Neikena un Fr. Bārdas kapus Umurgas kapsētā.

Š. g. 22. jūnijā Raiskuma mazpulks piedalījās Cēsu kauju 15 gadu atceres svinībās Cēsīs, piedalījās gājienā ar karogu un nolika ziedus Cēsu Brāļu kapos.

ALLAŽU MAZPULKA EKSKURSIJA.

Allažu mazpulks kādā kopējā sanāksmē nolēma sarīkot ekskursiju uz Mārupes mazpulku, Bulduru dārzkopības skolu, jūrmalu un Ķemeriem.

Ekskursijā devāmies 15. jūlija rītā, mazpulka vadītāja K. Odziņa kga vadībā. Braucienā nerimstoši skan dziesmas.

Mārupes mazpulka vadītājs mūs iepazīstina ar sava mazpulka līdzšinējo darbību, un izsaka prieku par mūsu apciemojumu. Bez tam viņš pakavējās pie mūsu kopējiem mērķiem un darbiem un ar prieku atzīmē, ka mazpulku virsvadonis ir Ministru prezidents K. Ulmanis. Nodziedam mazpulku himnu. Pēc tam apskate.

Tālāk dodamies uz Bulduru dārzkopības skolu. Še mums daudz ko apskatīt. Ar plašo saimniecību mūs iepazīstina skolotājs Lauskis, dodot savus vērtīgos paskaidrojumus.

Tālāk dodamies uz jūrmalu. Daudzi redz jūŗu pirmo reizi, un tādēļ ar interesi noraugās tās varenībā.

Ķemeros apskatam sēravotu, un nogaršojam viņa „garšīgo" ūdeni, kuŗam būtu itkā sapuvušu olu piegarša. Daži paņēmām pudelēs to līdz, lai pārvestu mājās. Vēl brīdi apskatam Ķemeru ievērojamākās celtnes un tad dodamies mājās.

Mājās pārbraucām vēlā nakts stundā. Esam visi apmierināti ar ekskursiju un tā mums ilgi paliks atmiņā.

Eriks Mastiņš,
Allažu mazpulka dalībnieks.

SMILTENES MAZPULKS

sarīkoja ekskursiju uz Gaujienu. Pavisam sapulcējās 31 dalībnieks.

Gaujienā aizbraukuši ejam apskatīt kapsētu. Tur atdusas Smiltenes pag. 6-kl pamatskolas bijušais skolas pārzinis Nīmanta kungs. Mazpulka vadītāja L. Krūmiņa kdze noliek uz kapa ziedus. Tālāk ejam pie profesora J. Vītola. Viņš mūs uzņem ļoti laipni. Mazpulka priekšniece Z. Pētersone pasniedz profesoram briestošas rudzu vārpas, cildinādama viņa darbus. Profesors mums atļauj pavizināties savā dīķī ar laiviņām. Ļoti laipna ir arī namamāte. Viņa mūs pacienā ar pienu un uzkožamiem. Pēc tam ejam uz Gaujienas pilsdrupām. No tām atveras plašs skats uz tuvējo apkārtni. Apskatījuši pilsdrupas, dodamies uz Gaujienas baznīcu, kura uzbūvēta Gaujas stāvā krastā. Baznīcas iekšpuse ļoti skaista. Uzkāpjam arī tornī zvana telpā. No šejienes vēl apskatījām Zvārtavas muižu un pa ceļam apstājāmies Virešos. Ar svaigiem iespaidiem un sajūsmu sirdīs vakarā atgriezāmies mājās.

V. Baumanis,
Smiltenes mazpulka dalībnieks.

Ekskursija pa Kurzemi.

Skaists vasaras rīts. Kuplā ekskursantu grupā devāmies Zentenes-Balgales izglītības biedrības „Drosme" sarīkotā ekskursijā, ar maršrūtu: Talsi, Stende, Ugāle, Usmas ezers. Šinī interesantajā ekskursijā piedalījās arī vairāki mazpulka dalībnieki. Iebraukuši Stendē apskatījām un iepazināmies ar Stendes selekcijas staciju, viņas darbību un sasniegumiem. Vispirms apskatījām stacijas laboratoriju un augu paraugus. Tad devāmies otrā ēkā, kurā atrodas visjaunākā veida labības šķirojamās mašīnas, kuras graudus šķiro pēc svara. Tad kodināšanas ierīces un labību kaltes. Tālāk apskatījām zirgu staļļus un govju kūtis. Laukos apskatījām šķirņu izmēģināšanas lauciņus. Stacijai elektrību ražo atsevišķa spēka stacija. Elektrības vajaga astoņiem motoriem un apgaismošanai. Tad atkal baltais lielceļš, vienmērīgā motora rūkoņa. Mums apkārt priežu sili un reižu reizēm cauri pazib ezeru kristāldzidrais ūdens atspīdums.

Ugāle... ar biškopja Purviša kunga bīšu dravu. Laipnais, jautrais Purviša kgs daudz stāstīja par biškopību. Iepazīstināja mūs arī ar savu dravu un dažādo konstrukciju stropiem.

Beidzot mūsu auto apstājās pie Usmas ezera. Usmas ezers ir lēzeniem, smilšainiem krastiem. Viņā paceļas biezu lapu koku mežu apaugusi sala. Tā Moricsala. Moricsalā mājo Latvijā ļoti rets putns, — zivju ērglis. Nekaitīgs. Pārtiek no zivīm, kuŗas medī ezerā. Pelēks, ne visai gariem spārniem. Ap šo salu saistas daudz un interesantu nostāstu. Ar to arī beidzās šī interesantā ekskursīja un dziesmām skanot, auto mūs nes atkal uz mūsu tēva mājām, lai ar vēl jo karstāku mīlestības liesmu pret savu dzimteni sirdīs, ar jaunu darba sparu rokās ķertos pie sava darba.

Indriķis Niedriņš,
Zentenes-Balgales mazpulka dalībnieks.

Pie stārķu ligzdas.
Vatranes mazpulka dalībnieki uzņēmušies savā apkārtnē stārķu ligzdu saskaitīšanu.

Kā sarīkot mazpulka ražojumu apskati.

Katram mazpulkam, noslēdzot kādu darbības posmu, jāsarīko ražojumu apskate. **Ražojumu apskatē jāpiedalās obligatoriski visiem mazpulka dalībniekiem,** jo tikai tas dalībnieks skaitās savu darbības posmu nobeidzis, kas piedalījies ar saviem ražojumiem mazpulka ražojumu apskatē.

Apskatē notiek atsevišķu mazpulka dalībnieku sasniegumu sīkāka apspriešana. Tā katrs mazpulka dalībnieks var pārliecināties par lietderīgāko un izdevīgāko ražošanas veidu. Apskatē notiek arī visu dalībnieku darbības novērtēšana un labāko sasniegumu godalgošana. Apskates vēlams plaši izziņot, lai pret nelielu atlīdzību, vai pat gluži par brīvu, tajās piedalītos pēc iespējas plašākas lauksaimnieku aprindas. Tas sekmēs mazpulka darbības propagandu un popularitāti vietējā sabiedrībā. Vēlams apskati sarīkot kopā ar kādu vispārēju ražas apskati, priekšlasījumu vai citu sarīkojumu, lai dotu iespēju piedalīties plašākām aprindām.

Apskati ieteicams apvienot ar svinīgā solījuma parakstīšanu, lūdzot mācītāju noturēt dievvārdus un aicinot uz svētkiem visas tuvākās apkārtnes mazpulku vadītājus, kopā ar dalībniekiem, kā arī vietējo sabiedrisko organizāciju pārstāvjus un visu sabiedrību.

Apskates dienā var sarīkot arī kādas sacīkstes mazpulka dalībnieku starpā, p. p. pieccīņas vai mājsaimniecības darbu sacīkstes, vai arī kādu demonstrāciju mājsaimniecībā.

Mazpulka ražojumu apskates telpām jābūt glīti dekorētām ar puķēm, zaļumiem un t. t., pēc iespējas tautiskā stilā, valsts

(sarkan-balt-sarkans) un mazpulku (baltizaļš) krāsās. Tāpat katram mazpulka dalībniekam jācenšas savus ražojumus izstādīt glīti sakārtotus un dekorētus.

Apskatē jāizstāda arī mazpulka dalībnieku ziemas darbi: izgatavotie priekšmeti, savā novadā savāktie cimdu, zeķu u. c. raksti, apraksti par savu ģimeni, māju, pagastu un tuvākām vēsturiskām vietām. Jāizstāda arī mājsaimniecības kursos gatavotie produkti. Tāpat vēlams izstādīt visas mazpulka darbvedības grāmatas, fotouzņēmumus no mazpulka dzīves, tabeles un diagrammas par mazpulka darbību un sasniegumiem. Apskatei jāatspoguļo visa mazpulka darbība visdažādākās nozarēs.

Katram dalībniekam jāpieliek pie saviem izstādījumiem darbības pārskata veidlapa par tekošo gadu (veidlapas piesūtītas mazpulku vadītājiem) **un noslēgts ražošanas atmaksāšanās aprēķins** (mazpulka dalībnieka grāmatvedība).

Ražojumu izstādīšanas kārtība :

1. **Sakņkopība.** 1. **Kāposti:** 10 augi no katras šķirnes, no tiem vismaz 5 ar visu sakni.

2. **Tomāti:** 10 gab. no katras šķirnes. Ja iespējams, arī kāds vesels stāds kopā ar augļiem, vai vismaz viens ķekars.

3. **Sīpoli:** 10 gab. no katras šķirnes, atzimējot: sēklas vai dēstu sīpols.

4. **Bietes, burkāni, kāļi** u. c.: 10 gab. no katras šķirnes, no tiem vismaz 5 ar saknēm un lakstiem.

5. **Gurķi:** 10 gab. no katras šķirnes, ja iespējams — svaigā veidā.

6. **Ķirbji**: 1—3 gab. no katras šķirnes.

7. **Mārrutki:** 10 saknes un 3 stādi, kopā ar sānu saknēm un lapām.

8. **Zirņi un pupiņas:** 5 stādi no katras šķirnes, ar visiem stublājiem un lapām. Bez tam vēl graudi — ½ kg. no katras šķirnes.

II. **Laukkopība.** 1. **Stiebriņaugi (abības, pļavu zāles** u. c.): Neizkults parauga kūlītis no katras šķirnes, vismaz 10 cm. caurmērā, ja iespējams ar visām saknēm. Parauga kūlītis jāņem no vietas, neizlasot garākos un lielākos stiebrus. Bez tam jāizstāda 2 kg. graudu.

2. **Lini:** Parauga kūlītis, vismaz 10 cm. caurmērā. 1 kg. linu sēklu un 1 kg. linu šķiedru.

3. **Kartupeļi:** 3 kg. bumbuļu no katras šķirnes. Bez tam 1—3 kartupeļu ceri katrs atsevišķi, ja iespējams, ar visiem lakstiem.

4. **Cukurbietes:** 10 gab. no katras šķirnes, no tām vismaz 5 ar visām saknēm un lapām.

III. **Dārzkopība:** 1. **Ogulāji:** 3 eksempl. no katras šķirnes. 2. Ogas: 1 kg. no katras šķirnes.

IV. **Puķkopība:** 5 eksempl. no katras šķirnes.

V. **Putnkopība:** 5 gab. no katras sugas.

VI, **Lopkopība un cūkkopība:** Visi mazpulka dalībnieka audzētie kustoņi.

VII. **Mājsaimniecība**: Konservi, rokdarbi u. c. izstrādājumi, saskaņā ar norādījumiem mājsaimniecības programmā.

Mazpulka dalībnieka tagadējie pienākumi.

Tuvojoties rudenim, katram mazpulka dalībniekam jārūpējās par sava lauciņa kultūru kārtīgu novākšanu. Visas kultūras jānovāc rūpīgi, pēc iespējas tikai sausā laikā, neaizmirstot ražas nosvēršanu, tūliņ pēc novākšanas. Ražas izvērtēšanai (pārdošanai vai izlietošanai saimniecībā) jāpiegriež nopietna vērība un gleznākie augļi, kas tūlīt netiek pārdoti, jākonservē.

Katram mazpulka dalībniekam jau laikus jāgatavojas ražojumu apskatei, tamdēļ jāizrauga skaistākie stādi, lielākie ceri, labākie augļi u. t. t. savā lauciņā un, ražu novācot, tie jāuzglabā atsevišķi līdz ražojumu apskates dienai.

Ražojumu apskatē jāpiedalās katram dalībniekam, neskatoties uz to, vai raža liela vai maza. Mazpulka dalībniekam jāprot ne tikai ražot, bet arī savus ražojumus citiem parādīt — izstādīt, jo tas ir katra apzinīga ražotāja uzdevums. Ražojumi apskatē jāizstāda noteiktā daudzumā,

saskaņā ar rakstu šinī „Mazpulka" numurā „Kā sarīkot mazpulka ražojumu apskati." Katram dalībniekam jārūpējās par savu izstādījumu dekorātīvo pusi, glītiem uzrakstiem, zaļumiem, puķēm u. t. t.

Grāmatvedībai jāpiegriež sevišķa vērība un visas kļūdas un aizrādījumi, kas doti grāmatvedību pārbaudot vasarā, līdz ražojumu apskatei izlabojamas un grāmatvedība pareizi jānoslēdz, izvedot arī atmaksāšanās aprēķinu. Tāpat glīti jāizpilda darbības pārskata veidlapa, kas saņemama pie mazpulka vadītāja un izliekama pie saviem ražojumiem apskatē.

Apskatē notiks arī mazpulku dalībnieku darbu novērtēšana un godalgošana. Bet jāievēro, ka novērtējot darbus un piešķirot godalgas mazpulku dalībniekiem ņems vērā nevis tikai apskatē izstādītos ražojumus un aprēķinus, bet arī dalībnieka vasaras darbību sava lauciņa apkopšanā, grāmatvedībā, kā arī vispārējo darbību mazpulkā kā organizācijā. Tāpat piegriezīs vērību dalībnieka ziemas darbiem, katra dalībnieka īpatnējiem saimnieciskiem apstākļiem, dalībnieka vecumam, izglītībai un spējām. Neviens nevar iepriekš paredzēt kādu godalgu kurš saņems. Bet godalgas un godalgošana nav jāuzskata par apskates galveno mērķi un nozīmi. Apskates galvenais nolūks ir salīdzināt dalībnieku starpā zināma darbības posma darba rezultātus un vērot, mācīties lietderīgākos un izdevīgākos ražošanas paņēmienus. Tāpēc neviens dalībnieks nedrīkst palikt mājās — **visi uz apskati!**

Apskatēs mazpulku dalībnieki parāda savus darbus atklātībai. Apskatē sabiedrība iepazīstās ar mazpulku darbu, ar viņu nozīmi. Redzot mazpulka veiktos darbus un pārbaudot viņu atmaksāšanos pēc mazpulka dalībnieka grāmatvedības, arī vecākai paaudzei rodās lielāka ticība savam darbam un dažam nepieciešamam uzlabojumam saimniecībā.

Mazpulku dalībnieku uzdevums ir pēc iespējas plašāku sabiedrību iepazīstināt ar savu darbu. Tāpēc, mazpulku jaunatne, uz ražojumu apskati vedat līdzi savus vecākus, brāļus, māsas un citus piederīgos. Lai visi redz mazpulka darbu!

Mazpulku dalībniekiem ne tikai jāpiedalās savā ražojumu apskatē, bet jāapmeklē arī kaimiņu mazpulka ražojuma apskate, lai vērotu, lai mācītos, lai tuvāk iepazītos ar kaimiņu darbību un lai stiprinātu draudzības saites visas mazpulku jaunatnes vidū.

Agr. K. Ķirsis.

Ārstniecības augi.

Augustā un septembrī turpināmi ievākt visi tie augi, par kuriem rakstīts agrāk.

Savvaļā augošie ārstniecības augi jāievāc ne tikai pārdošanai, bet arī pašu vajadzībām. Sevišķi liela nozīme ievākt un sagatavot tējas ikdienišķām vajadzībām, lai nebūtu jāieved no ārzemēm dārgā „Ķīnas tēja". Mūsu pašu zemē aug daudz un dažadu augu, kuru tēja veselības ziņā stāv daudz augstāk par ievestām ārzemju tējām.

Katra mazpulka dalībnieka uzdevums: ievākt, sagatavot un lietot tikai mūsu pašu zemē augošās tējas.

Āboļu mizas. Mizas iegūst pie ābolu mizošanas. (Nav ieteicams mizot ābolus ar dzelzs nazi!) Mizas žāvējamas siltā vietā vai pavēnī, caurvējā. Uzglabājamas sausā vietā. Tējai patīkama garša un aromats.

Ābeļu lapas. Lapas ievācamas rudenī, kad tās pilnīgi ienākušās un sāk dzeltēt. (No jaunām lapām tējai rūgta piegarša). Salasītās lapas iebāž maisā un sutina (fermentē). To parasti izdara maizes krāsnī pēc maizes izvilkšanas, kamēr krāsns vēl pietiekoši silta. Ieteicams maisu nedaudz saslapēt un atstāt to krāsnī kamēr tā izdziest (pa nakti). Tējā var lietot sutinātas (fermentētas) lapas, bet arī grauzdētas. Tad iegūst tumšākas krāsas tēju. Tējai dzelteni-brūngana krāsa ar īpatnēju garšu.

Ļoti garšīgas un veselīgas tējas vēl no **liepu ziediem, aveņu mētrām ar ogām, zemeņu mētrām ar ogām, ķimenēm, melleņu ogām, piparmētru lapām, kumelīšu ziediem** un daudz citas.

R. Jākobsons,

T. L. M. aptiekas drogu noliktavas pārzinis.

Augļu koku sēklas.

(Turpinājums.)

Ābeles. Ābeļu sēklas jāievāc no tādām dārza ābelēm, kam spēcīgs augums, izturība pret salu, slimībām un ilgs mūžs. No tādām sēklām audzētie kociņi būs piemēroti mūsu zemes un klimata apstākļiem. Kur atrodamas meža ābeles, tur arī meža ābeļu sēklas ieteicams savākt, jo arī no mežābelēm izaug izturīgi kociņi. Daži iebildumi, kam senāk ticēja un ko vēl tagad daži dārzkopji sludina, ka jaunus kociņus var audzēt tikai no mežābelēm ir galīgi aplami. Izturīgo dārza šķirņu pēcnācēji ir daudz pārāki par mežābeļu sēklaudžiem, nevien augšanas sparā, bet pat izturībā.

Nav vēlams ievākt gleznu un sala nedrošu šķirņu sēklas, kā p. p.: Dzeltenais Richards, Ribstona pepiņš, Īstais grāvenšteins un vēl citas. Ļoti labas sēklas ir Lietavas pepiņam, Rudens strīpotam u. c.

Augļiem, no kuriem ievāc sēklas, jabūt pilnīgi gataviem. Tādi āboli jāatstāj kokā līdz galīgai gatavībai, vismaz tik ilgi, kamēr sēklas kļūst pilnīgi brūnas. Negatavas sēklas vāji dīgst. Mežāboli jāatstāj līdz vēlam rudenim, pat līdz sasalšanai, lai tie paši nobirst.

Sēklu atšķiršanu no augļiem iespējams izdarīt ļoti dažādi:

1) Augļus ēdot sēklas var izlasīt, uzkrāt, izžāvēt un uzglabāt. Ja visi mājas iedzīvotāji, kas lieto svaigus ābolus, visu rudeni uzkrātu apēsto ābolu sēklas, bet neizmētātu tās nevietā, tad ikvienā mājā iekrātos ievērojams ābeļu sēklu vairums.

2) Ābolus pārstrādājot un sagatavojot cepšanai, vārīšanai vai žāvēšanai, kur āboliem tiek izgrieztas serdes, tās nevajaga aizmest ar visām sēklām, bet sēklas izlobīt. Ja seržu daudz, tad ar pirkstiem sēklas izlasīt būtu pārāk gauss darbs. Tādā gadījumā serdes jasavāc kādā traukā un jāatstāj līdz galīgai sapūšanai. Pēc tam sapuvusē masa jāsamīca un labi jāsajauc ar ūdeni. Tad sēklas atdalas un nogrimst trauka dibenā, bet nederīgā masa kopā ar ūdeni nolejama. Atkārtojot tādu skalošanu vairākas reizes, var atšķirt diezgan tīras sēklas, kuŗām piejaukti daži kātiņi un serdes daļas, kas smagāki par ūdeni. Tos izlasa rokām, vai arī pēc sēklu izžāvēšanas nosijā ar sietu.

3) Meža ābolus, no kuŗiem ievāc sēklas, tāpat kā serdes, var salikt kādā traukā un atstāt salā izsalšanai un pēc tam sapūšanai. Pēc tam ābolu masu labi sajauc ar ūdeni un skalojot atšķiŗ sēklas.

Iegūtās sēklas var uzglabat dažādi. Ja zeme sagatavota, ābeļu sēklas var t ū l i ņ i z s ē t, nemaz neizžāvējot.

Ja sēklas ievāktas tikai savai vajadzībai, bet ne pārdošanai, tad sēklu žāvēšana pavisam nevajadzīga, pat nevēlama, jo sausas sēklas izsējot, tās pirmā vasarā nemaz nedīgst. Tādā gadījumā izskalotās sēklas, pavisam slapjas un neiežuvušas, jāsajauc ar svaigām un mitrām smiltīm: uz 1 daļu sēklu ņemot pēc samēra vismaz 3 daļas smilšu. Ar smiltīm sajauktās sēklas uzglabā tāpat kā ķiršu un plūmju kauliņus vai arī iepilda maisā un glabā pa ziemu sniegā ieraktas. Sniegā glabātās sēklas, kas pārcietušas ziemas salu un visus atkušņus, dīgst vislabāk.

Sēklas rudenī jāizžāvē tikai tādā gadījumā, ja tās nodomāts pārdot tirgotājiem. Tad sēklas rūpīgi izžāvē lēnā istabas siltumā, labi notīra un uzglabā sausā, vēsā vietā, uzmanot un pasargājot no sapelēšanas.

Gluži tāpat kā ābeļu, jāievāc ari bumbieru sēklas un jāuzglābā līdzīgā veidā.

Tāpat vēl ievācamas arī dažu citu koku un krūmu sēklas, piemēram Krataegusu (baltērkšķu), Cotoneastera krūmu, rožu u. c., kam sēklas atrodas ogās vai augļos.

J. Reņģe.

Pareiza govju slaukšana.

Ievērojama loma lopkopībā piekrīt pareizai govju slaukšanai. Ar pareizu govs slaukšanu tiek aizsargāts govs tesmenis no saslimšanas un ievērojami pacelts govs ražīgums. Nepareizi slaucot ražīga govs daudzreiz paliek mazražīga. Pie pareizas govju slaukšanas jāievēro sekoši noteikumi:

1) Govs jāslauc no labās puses.

2) Slaucot jāietura klusums un jācenšas govi neuztraukt. Ar govi jāapietas laipni.

3) Slaukšanas laikā nedrīkst govi barot. Piena rašanās sevišķi notiek slaukšanas laikā, jo slaucot rodas kairinājums, kas izsauc stiprāku asins pieplūšanu tesmenī un līdz ar to arī piena rašanos. Ja govis slaukšanas laikā baro, tad asinis plūst uz tām ķermeņa daļām, kas saistītas ar barības uzņemšanu un līdz ar to piena ražošana tiek pārtraukta.

4) Slaukšanas laikā govij aste jāpiestiprina, vislabāk pašai govij pie kājas, lai asti svaidot neievadītu pienā netīrumus.

5) Ja govs guļ, tad tā jāpieceļ drusku pirms slaukšanas.

6) Katru reizi pirms slaukšanas govs tesmenis jānoslauka ar mitru, mīkstu lupatu vai dvieli. Ja tesmenis stipri netīrs, tad tas iepriekš jāapmazgā siltā ūdenī. Ja govi slauc uz lauka — vējā, tad mitra dvieļa vietā var lietot sausu.

7) Pēc tesmeņa notīrīšanas slaucējam jānomazgā rokas ar zaļām ziepēm. Rokas jāmazgā pirms katras govs slaukšanas, lai nepārnestu slimību dīgļus un netīrumus no viena tesmeņa uz otru.

8) Ieteicami slaucējam slaucot sēdēt uz soliņa. Tad slaucējs nepiekūst un slaukšana norit vienmērīgi no sākuma līdz beigām.

9) Pirms slaukšanas slauktuve jāizskalo ar tīru ūdeni. Labākās ir baltā skārda slauktuves.

10) Pirmās piena strūklas jāieslauc atsevišķā trauciņā, jo tās satur baktērijas, kas uzkrājušās pupu galos.

11) Pirms slaukšanas jāizdara tesmeņa masāža jeb atrietināšana. Atrietināšana ir kairinājums, kas izsauc piena pieplūšanu pupos. Ja govs stipri pierietējusi, tad pietiek, ja pupus vairākas reizes nobrauka viegli uz leju starp īkšķi un pārējiem pirkstiem. Ja šāds kairinājums izrādas par mazu, tad jāizdara tesmeņa masāža: saņemot reizā ar abām rokām abus labās un pēc tam abus kreisās puses ceturkšņus, paceļot uz augšu un vairākas reizes nobraukot uz leju.

12) Vispirms izslauc abus priekšējos, pēc tam abus pakaļējos ceturkšņus. Nedrīkst slaukt abus labās vai abus kreisās puses ceturkšņus reizā, jo tas traucē piena ražošanu slaukšanas laikā. Bez tam jāņem vērā, ka priekšējos un pakaļējos tesmeņa ceturkšņos nav vienāds piena daudzums, tāpēc nav ieteicāma t. s. krustiskā slaukšana (piem.: labās puses priekšējo pupu un kreisās puses pakaļējo pupu).

13) Govs vienmēr jāizslauc pilnīgi. Ja govi nepilnīgi izslauc, tad var izcelties tesmeņa iekaisumi, iegūst mazāk piena un ar zemāku tauku saturu.

14) Nobeidzot slaukšanu jāizdara tesmeņa masāža un pārslaukšana. Masāžas nolūks— izspiest no tesmeņa visu pienu un veicināt piena dziedzeru attīstību. Masāžu izdara, saņemot abus priekšējos pupus brīvi saujās, strauji paceļot rokas uz augšu un viegli piespiežot tesmeņa ceturkšņus govij pie vēdera, pēc tam ļauj tesmenim atkal brīvi izplesties. Tā dara trīs līdz četras reizes, pēc tam to pašu atkārto ar abiem pakaļējiem ceturkšņiem. Pēc masāžas vēl reiz izslauc visu iekrājušos pienu.

15) Pēc masāžas tesmenis jānotīra ar sausu lupatu.

16) Ja govs nemierīga un neļauj slaukt, tad tā jānomierina, uzliekot uz krustiem slapju lupatu. Dažreiz izlīdzas paceļot vienu priekšējo kāju uz augšu.

Pareiza slaukšana ir nevis pupus velkot, **bet spaidot.** Govs slaukšanu ar spaidīšanu izdara sekoši: pupu pēc iespējas augstāk saņem saujā tā, ka rādītāja pirksts un īkšķis to **riņķveidīgi** aptver. Nedrīkst pupa noslēgšanu izdarīt rādītāja pirkstu saspiežot pret delnu vai īkšķi. Pupu ar abiem pirkstiem saspiež un līdz ar to noslēdz piena, kas atrodas pupā, atpakaļvirzīšanos tesmenī.

Līdz ar pārējo pirkstu pakāpenisku saspiešanu pret delnu piens tiek izvadīts ārā. Kad tiek saspiesti pārējie pirksti, tad īkšķis un rādītāja pirksts jāatlaiž, lai piens varētu ieplūst pupā. Slaukšana jāizdara pilnīgi sausām rokām, tāpēc arī slaucot ar spaidīšanu iegūst daudz tīrāku pienu kā slaucot— pupus velkot. Slaukšana ar spaidīšanu nekad nerada govij sāpes. Slaukšana jāizdara ātri un bez pārtraukumiem. Pareizi slaucot slauktuvē virs piena ir lielas putas.

Stud. agr. Lūcija Skuja.

AMATNIECĪBAS DARBI.

Striķu vīšana, kopšana un mezglu siešana.

(Turpinājums.)

Lai savītās kārtas neatšķetinātos, tad striķu un virvju gali jānosien, kā tas redzams un saprotams zīmējumā 2., vai arī atšķetinātie gali jāiepin striķī atpakaļ (zīm. 3. I., II., III., IV., V., VI.) Tad gan striķa gals iznāk drusku resnāks, bet sevišķus traucējumus tas nerada. Striķim atšķetina 5—6 kārtu vijumus. Kārtu a pārliec star

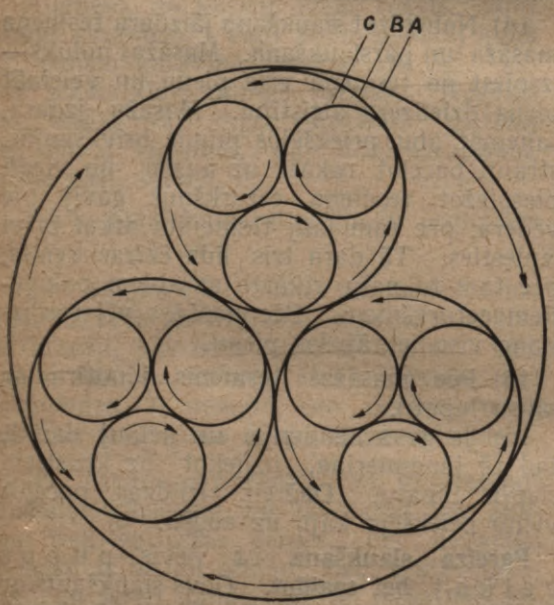

Zīm. 1. Striķu vīšanas šema.

kārtām b un c (I.), kārtu c pārliec pāri kārtai a (II.) un kārtu b pārliec pāri kārtai c un iever kārtas a cilpā (III.) Tad šos galus cieši savelk (IV.) un sāk iepīt striķi atpakaļ (V.) Kad vairākas reizes šie kārtu gali iepīti atpakaļ striķī (VI.), pārpalikušos galus nogriež un striķa gals ir nostiprināts pret atšķetināšanos uz visiem laikiem.

Steidzamos gadījumos nedaudz atšķetinātās kārtas var sasiet un nostiprināt ar īpašu nelielu mezglu (zīm. 4 — I., II., III.), kas daudz netraucē darbā.

Striķa galā atšķetina 4—5 kārtu vijumus (I.), vienu kārtu a saliec cilpā (II,), otru kārtu b ņem tā galam apkārt un trešo kārtu c atkal tās galam apkārt un iever kārtas a cilpā. Tad savelk vienlīdzīgi ciešā mezglā (III.).

Bieži rodas vajadzība striķus vai virves pagarināt, savienot divus vai vairākus gabalus kopā. Tāpat bieži ir vajadzīgs striķus piestiprināt pie kokiem, stabiem un riņķiem u. t. t. Katrreiz sasējumam vai piestiprinājumam jābūt stipram un drošam, lai tas pats neatraisītos un turētos kopā tik ilgi, kamēr tas vajadzīgs. Bet vajadzības gadījumā sējumam jābūt arī viegli atraisāmam. Visbiežāk lietojamie mezgli redzami zīm. 5 a — plakanais mezgls. Tas ir stiprs un drošs, bet cieši savilkts — grūti atraisāms; b — cūkas mezgls, pēc izskata atgādina plakano mezglu, bet nav pietiekoši stiprs un drošs. Zīmējumā labi redzama šo mezglu atšķirība. Tā labi jāievēro un jāiemācas vienmēr sasiet plakanais mezgls. Cūkas mezglu lieto tikai neprašas.

Ja kādreiz jāsasien divi gludi un glumi striķi, tad arī plakanais mezgls nav vairs pietiekoši drošs. Lai striķu gali neslīdētu no mezgla ārā, tos apņem vienu ap otru divas reizes. Šādu mezglu sauc par ķirurgu mezglu — c.

Zīm. 3. Atšķetināto galu iepīšana striķī atpakaļ.

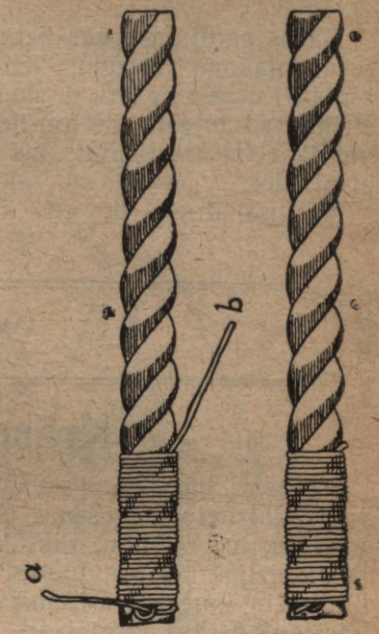

Zīm. 2. Striķa galu nosiešana ar auklu. Auklu pieliek pie striķa tā, lai gals b rada cilpu; tad auklu cieši satin ap striķi un tās galu a ievēr cilpā; pēc tam ar galu b ievelk to zem aptinuma un pārpalikušos galus nogriež.

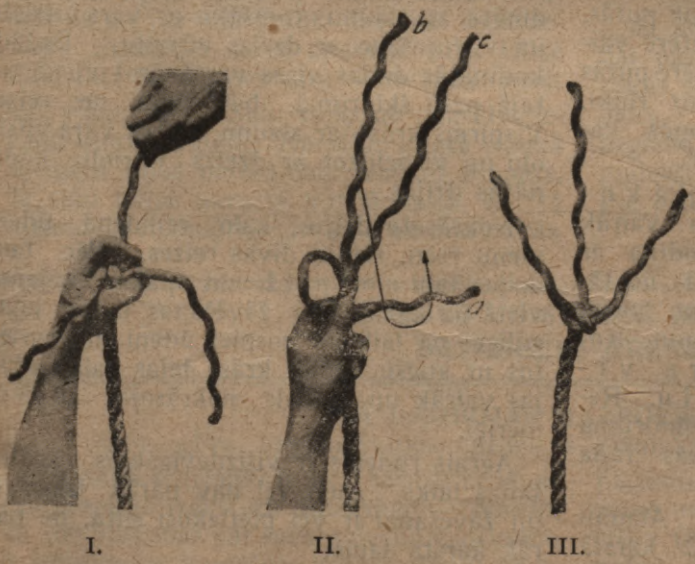

Zīm. 4. Striķa gala nostiprināšana ar mezglu.

Zīm. 5. Dažādi mezgli.

Dažos gadījumos var lietot arī vienkāršotu plakano mezglu, jeb tā saucamo audēju mezglu—d. Ja sasienami sausi strikši, tad mezgls ir puslīdz drošs, bet vairāk reizes sastiepjot, tas var patvaļīgi atraisīties.

Ne visai drošs ir arī kūlīšu sēju mezgls — e, lietojāms tikai pie sausiem strikšiem.

Mezglu siešana ir katram pazīstama, bet lai katrreiz varētu sasiet īsto mezglu, vajaga iepriekš vingrināties. J. I.

(Turpinājums sekos.)

MĀJSAIMNIECĪBA.

Krāsošana ar augu krāsām.

Pavasarī un vasarā savāktie krāsu augi tagad jāizlieto krāsošanai Ar augu krāsām vislabāk krāso vilnu, sliktāk kokvilnu un labāk dzijas nekā audumus. Mazpulku dalībniecēm, kuŗām krāsošanā vēl maz prakses, ieteicams iesākt vienīgi ar baltām vilnas dzijām. Nokrāsotas dzijas varēs ziemā izlietot dažādiem rokdarbiem — adījumos, tamborējumos, klājdūrienos un audumos.

Krāsu augu sagatavošana: Augus sasmalcina un pārlej ar aukstu ūdeni. Otrā dienā visu vāra apm. ½ stundu. Pēc tam augus nokāš. Ja šķidrumu nevēlas tik stipru, var atšķaidīt ar ūdeni.

Dziju iepriekšējā sagatavošana: Ja dzijas nav pilnīgi tīras, tās jāmazgā zaļo ziepju vai „Nitra" putās. Pirms mazgāšanas katra dziju šķetere vairākās vietās jāpārsien. Dzijas iemērc putās un tad velk caur tām ar rokām uz riņķi. Pēc tam dzijas skalo vairākos ūdeņos kamēr ūdens paliek pavisam skaidrs.

Mitrā dzija pirms krāsošanas jākodina. Kodinātā dzija pieņem vairāk krāsu un neļauj tai izbalot. Kodina ar dažādām ķimikālijām. Atkarībā no tā, kādas ķimikālijas lietotas, iegūst no viena un tā paša krāsu auga dažādus toņus. Kodināšanai lieto alaunu, vara vitriolu un dzelzsvitriolu. Retos gadījumos pie paša krāsojamā šķidruma pieliek drusku vīnakmeņskābes, kas rada spilgtāku toni.

Kodināšanas gaita: Alaunu un vara vitriolu kausē 50—60° C karstā ūdenī, dzelzsvitriolu vēsākā — apm. pie 30—40°c; uz 100 gr. dzijas ņem 2 litri ūdens un 5—10 gr. kodinātāja. Jo vairāk lietots kodinātājs, jo šķiedra pieņem tumšāku krāsu, bet arī ātrāk bojājas. Sagatavotā kodinātājā iemērc tīru, mitru šķiedru un patur ½ stundu. Ja pa to laiku šķidrums atdziest, tas atkal jāuzsilda. Dzija kodinātājā pieņem īpatnēju toni. Alaunā paliek balta, vara vitriolā — zilgani zaļa, dzelzs vitriolā — rūsas dzeltēna. Dziju no kodinātāja izņemot drusku nospiež un neskalojot liek krāsojamā šķidrumā.

Krāsojamam šķidrumam dzijas pilnīgi jāapņem. Pa vārīšanas laiku dzijas reizēm apgrozot, jāvāra uz ļoti lēnas uguns apm. ½ stundu.

Visgaišāko toni pieņems šķiedra, kas kodināta ar alaunu, tumšāku ar vara vitriolu un vistumšāko ar dzelzs vitriolu. Dažādi kodinātās dzijas visas var krāsot vienā un tajā pašā šķidrumā, bet tikai ne reizē. Vispirms krāso ar alaunu, tad ar vara vitriolu un visbeidzot ar dzelzs vitriolu kodinātās dzijas.

Nokrāsoto dziju skalo remdenā ūdenī vienu reizi, retāki divas reizes. Pēc tam dzijas labi nospiež un pakar vējainā vietā uz kārts. Pa žāvēšanas laiku lejas galiem pa laikiem nospiež ūdeni un apgriež tos uz augšu, citādi krāsa lejas galā sakrājas vairāk un gabals nokrāsojas nevienmērīgi.

Agrais rudenis ir visizdevīgākais krāsošanas laiks. Augi vēl nav pārāk izžuvuši un žāvēšanai ir vēl pietiekoši silta, ne pārāk karsta saule.

Mājt. instr. I. Zauls.

Jauni mājsaimniecības piederumi.

Viens no vērtīgākiem konservēšanas paņēmieniem ir sterilizācija. Sterilizējot uzglabā svaigā produkta īpatnējo garšu un smaržu, vitamīnu un fermentu daudzumu un to darbības spējas, cik ilgi to vēlamies.

Sterilizēšanu izdara traukos. Dažus produktus var sterilizēt parastās un piena pudelēs, bet lielākai daļai produktu vajaga speciālus traukus — burkas ar stikla vākiem, noslēdzot ar gumijas riņķu palīdzību. Speciālās burkas līdz šim mums ieveda no ārzemēm (Weck), kas viņas stipri sadārdzināja (ārzemēs gan tās ir ļoti lētas, katrai nama mātei pieietamas). Dārgie trauki atbaidīja no konservu gatavošanas. Bet šogad vietējā lāgeciema stiklu fabrika izgatavo sterilizācijas traukus t. s. Iko pudeles unburkas. Viņu cenas ir šādas: pudeles — 1 ltr. — Ls 1.—; ½ ltr, — Ls 0.80; burkas — 1 ltr. — Ls 1.70; ¾ ltr — Ls 1.50.

Sterilizēšanai var lietot katru katlu. Vislabākie ir parastie skārda veļas katli ar dubultu dibenu, bet ja dubultā dibena nav, tad katlā jāliek siens vai salmi, lai trauki nepieskārtos katlam un cits citam.

Sulu konservēšanai labi noder agr. E. Žubecka izgudrotais cilindriskais ātrpasterizācijas aparāts. Viņš nav visai liels un to var ērti lietot ikvienā saimniecībā. Strādājot ar šo aparātu, sulu karsē tikai līdz 80° C, pie kam karsēšana norit ļoti vienmērīgi. Sulu tūliņ no aparāta ievada sterilā pudelē. Karsējot slēgtā traukā neizgaro sulas patīkamais svaigais aromāts. Ja sulu karsē parastā vaļējā katlā, tad tā sakarst nevienmērīgi un lielā virsma vairāk saskarās ar gaisu, sulā iekļūst visdažādākie mikrobi, sevišķi iepildot pudelēs. Karsējot vaļējā traukā izgaro arī gaistošās aromātiskās eļļas un skābes.

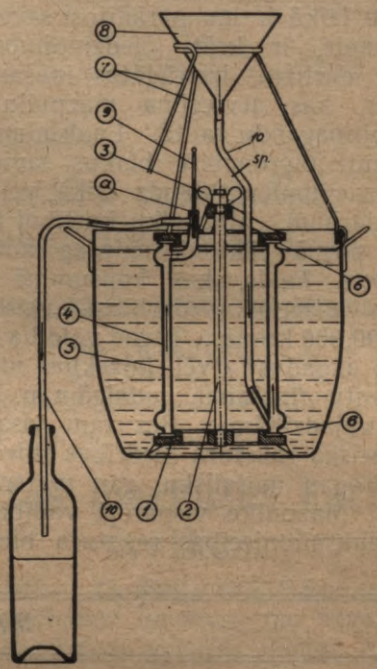

Cilindriskā ātrpasterizācijas aparāta „Nektars" šema.

Ar ātrpasterizācijas aparātu vienā stundā var pasterizēt un iepildīt 16 litrus. Mazākās saimniecībās vēlams pildīt litra pudelēs. Tas atvieglina lietošanu, bet sula uzglabājas tikpat labi pildīta arī lielākās pudelēs un balonos. Aparāts maksā Ls 24.—. Pie pirkšanas dod līdzi lietošanas pamācību.

Mājt. instr. I. Zauls.

KĀ DZĪVO UN STRĀDĀ MAZPULKU DALĪBNIEKI ĀRZEMĒS.

KĀ DARBOJAS MAZPULKI DĀNIJĀ.

(Pēc „Fra ungdomsvirksomheden i Danmark" — S. C. Svendsen-Tune).

Dānijā mazpulki ir cieši saistīti ar lauksaimnieciska rakstura biedrībām. Vairāk kā 100 biedrības par savu galveno uzdevumu ir spraudušas jaunatnes ieinteresēšanu lauksaimniecībā, lauksaimniecības zināšanu propagandu jaunatnei un tamdēļ dibina visā zemē mazpulkus. Kaut gan mazpulku kustība Dānijā sākusies jau 8—10 gadus atpakaļ, tad tomēr visstraujāk tā attīstās pēdējos divos gados un 1933. g. mazpulku da-

lībnieku skaits sasniedza 10.000. Sevišķi pēdējos gados, kā lauksaimniecības, tā izglītības darbinieki mazpulkiem piegriež sevišķu vērību, jo ir noskaidrots un atzīts, ka jaunatne sagatavojama un mācama dzīvei ar darbu, veselīgā savstarpējā sacensībā, kā tas ir mazpulkos. Mazpulku darbība 10 gadu laikā ir jau parādījusi savus labos panākumus, ir krāti piedzīvojumi turpmākam darbam, izstrādātas īpašas darba metodes, kas atvieglina mazpulku turpmāko propagandu tautā. Lauksaimniecības konsulenti (agronomi), blakus saviem tiešiem uzdevumiem, daudz laika veltī mazpulku darbam. Mazpulku kustībai lielu atbalstu pirmā sākumā sniedza amerikāņu Rokfellera fonds, kas kopsummā izdevis Dānijas mazpulku darbības veicināšanai apm. 400.000 kronas. Tagad valdība budžeta kārtībā ikgadus atvēl līdzekļus mazpulku konsulentu algošanai, godalgām u. c. mazpulku vajadzībām. Bez tam visas lauksaimnieciska rakstura biedrības sniedz mazpulkiem gan moralisku, gan materiālu atbalstu. Mazpulku vispārējā vadība ir padota lauksaimniecības rakstura biedrībām, jo mazpulki nav gluži patstāvīgas organizacijas. Dāņi atzīst, kā jaunās un vecās paaudzes sadarbība jāveicina visiem iespējamiem līdzekļiem. Tikai sadarbojoties vecai un jaunai paaudzei, ejot roku rokā sasniegti lieli panākumi lauksaimniecībā un arī lauku kultūrālā dzīvē. Par mazpulku nozīmi dāņi saka, ka: 1) mazpulkos jaunatnei rodās interese par darbu un griba strādāt, 2) mazpulkos nostiprina jauniešu raksturu, 3) mazpulkos jaunatne papildina savas zināšanas, 4) mazpulkos darbojoties jaunatne lietderīgi pavada savu brīvo laiku un 5) mazpulki ieinteresē jaunatni lauksaimniecības un lauku dzīves izkopšanā. Un piedzīvojumi arī liecina, ka mazpulkos darbojoties jaunatne mācās apzināties sava darba vērtību, ne tikai no materiālās puses, ne tikai pēc darba ienesīguma, bet ka katrs darbs arī pats par sevi, rada cilvēkā prieku un apmierinājumu un ka darbā ir meklējama īstā dzīves laime. Mazpulkos jaunatne izveidojas par derīgiem sabiedrības locekļiem un apzinīgiem savas valsts pilsoņiem.

Agr. K. Ķirsis.

MAZPULKU DZĪVE.

Rozes — Mazpulku Virsvadonim:

Valkas rožaudzētāju mazpulks nosūtījis Mazpulku Virsvadonim Ministru Prezidentam **K. Ulmanim** pirmos, šogad uzplaukušos pašu audzēto rožu ziedus, līdz ar apsveikumu, izsakot savu prieku un sajūsmu mūsu Tautas Vadoņa lielajam darbam un solot no savas puses arī ziedot visus spēkus mūsu dzimtenes un tautas labā.

ARĪ LATGALĒ ARVIEN VAIRĀK VALSTS KAROGU . . .

Varoņu piemiņas dienā, š. g. 22. jūnijā izgatavojuši un izlikuši valsts karogus savu vecāku mājās šādi **Punduru** mazpulka dalībnieki: P. Mežaks, J. Andžans, J. Andžans, A. Andzans un J. Kairišs.

SARĪKOJUMI MAZPULKOS

Punduru mazpulks varoņu piemiņas dienā, š. g. 22. jūnijā sarīkoja brīvības piemiņas dienu. Mazpulka vadītājs J. Liepiņš nolasīja apcerējumu par brīvības cīņām un to vadoņiem, atgādinot neaizmirst cīņu varoņu lielo tēvijas mīlestību un uzupurēšanos mūsu brīvības labā. Aprādot mūsu dzimtenes otrreizējās atbrīvošanas — 15. un 16. maijā — lielo nozīmi, svētku dalībnieki sajūsmā sauca „Lai dzīvo" — Virsvadonim Ministru Prezidentam K. Ulmanim un ģenerālim J. Bačkim.

Alojas mazpulka atklāšānas svinības notika š. g. 29. jūlijā, glīti dekorētās vietējās pamatskolas telpās. Garīgo aktu izpildīja mācītājs Veinbergs, aicinot jaunatni kalpot darbam, dzimtenei un Dievam. Mazpulka vadītāja M. Ūdris referēja par temātu „Mazpulku nozīme jaunatnes tuvināšanā lauku dzīvei". un mazpulka priekšniece L. Leinasars — „Mūsu darbs mazpulkā". Referātiem sekoja deklamācijas, dziesmas, mūzikāli priekšnesumi un kopējs tējas galds. Maz-

Mūsu mīļā un čaklā biedrene

Anna Baško

14 g. v.

pēc īsas un grūtas ciešanas šķīrās no mums uz mūžu š. g. 7. jūlijā.

Mīļā piemiņā paturēs

Kastīru mazpulks un mazpulka vaditāja.

pulku svētkos sveicināja: vietējās pamatskolas priekšnieks E. Zeicmanis, lauksaimn. b-bas pr-ks J. Dreimanis u. c.

Vakaru slēdzot visi vienojās nosūtīt kopēju apsveikumu mazpulku virsvadonim K. Ulmanim.

Grundzāles mazpulks atklāšanas svētkus sarīkoja š. g. 29. jūlijā. Svētkus ievadīja mazpulka vadītājs J. Klāvs un „Mazpulka" redaktrises rakstnieces Ausmas Rogas mazpulka atklāšanas runa. Mazpulka dalībnieki bija parūpējušies par priekšnesumiem: koŗa dziesmām un deklamācijām. Seviški labi izskanēja patriotiskā dziesma: „Svēts mantojums šī zeme mūsu tautai", ko dziedātājiem Skaris kundzes vadībā nācās atkārtot.

Mazpulka dalībniekus apsveica no Gaujienas laukkop. pārr. b-bas agr. V. Tomsons, Palsmanes jaunatnes pārstāvis u. c. Rakstiski sveicinājuši: izglītības ministrs prof. L. Adamovičs un citi.

Rakstniece Ausma Roga priekšlasījumā par jaunatni, darbu un zemi, norādija, ka tikai tas, kas pats darbu nedara, var būt visa noliedzējs, noniecinātājs. Darba darītājs pazīst arī kļūdas, prot no viņām mācīties un dzīvē iet uz priekšu. Programmas daļu noslēdza „Nevis slinkojot un pūstot". Vakarā jaunā un vecā paaudze Zīles kalnā draudzīgi papriecājās dejās un rotaļās.

Jeru - Oleru mazpulks š. g. 29. jūlijā sarīkoja Emīļa Melngaiļa lekciju „Latviešu dziesmotā senatne". Priekšlasījums bija labi apmeklēts.

Bārtas mazpulks karoga svētkos.

Svētdien, 15. jūlija rītā Bārtas mazpulka dalībnieki un viesi no tūvākās un tālākās apkārtnes pulcējās Bārtas baznīcā, kur prāvests Spērs iesvētīja mazpulka jauno karogu.

Viesu skaitā arī karoga dāvinātājs un mazpulku labvēlis — Zemkopības viceministrs J. Birznieks ar k-dzi, Kurzemes mazpulku inspektors agr. Vilis Grasmanis un daudzi mazpulku pārstāvji ar karogiem. Un tad ap tūkstots dalībnieku gājiens ar valsts, Bārtas un citu mazpulku karogiem priekšgalā dodas uz tuvējo skolu, kur notiek svinību turpinājums.

Ar dziļi izjustiem vārdiem, aicinādams jaunatni turēties pie dzimtās zemes, karogu mazpulkam pasniedza viceministrs Birznieks. Un vareni laukumam pāri nošalc mūsu valsts himnas skaņas. Tad Bārtas mazpulka dalībnieki nodod svinīgo solījumu.... „manas dzimtās zemes — Latvijas un tautas labā", nobeidz ar sajūsmu mazpulka dalībnieki. Seko mazpulku himna. Mazpulku insp. agr. V. Grasmanis sveicina no Latvijas mazpulku padomes, mazpulku saimes un Kurzemes lauksaimniecības

Allažu mazpulks ekskursijā pie Mārupes mazpulka.

biedrību savienības. Rakstiski sveicinājis mazpulku virsvadonis, Ministru prez. K. Ulmanis. „Lai dzīvo vadonis!" šalc tālu pāri mežiem un tīrumiem. Tālāk seko gara rinda mutisko apsveicēju, ar sirsnīgiem novēlējumiem mazpulku saimei turpmākās darba gaitās.

Sekoja sacīkstes futbolā, kurās Bārtas mazpulka komanda uzvārēja vietējo aizsargu komandu ar 3 : 1 un stafetes skrējiens ar rezultātu aizsargiem par labu. V.

Sacīkstes mazpulkos.

Sacīkstes rudzu pļaušanā.

Kurzemes lauksaimniecības biedrību savienības Mazpulku nodaļa sarīkoja 28. jūlijā Durbes „Miervalžos" rudzu pļaušanas sacīkstes, kuras atrada plašu piekrišanu jauno darba darītāju vidū un tanīs piedalījās Durbes, Tadaiķu, Rāvas, Iļģu, Tāšu un Grobiņas mazpulku dalībnieki. Sacīkstes vadīja un paskaidrojumus sniedza Kurzemes mazpulku inspektors, agr. Vilis Grasmanis. Sacīkstes pierādīja, ka darba ātrumā un labumā noteicošo lomu spēlē ne tik daudz fiziskais spēks, bet gan darba prasme un veiklība.

Ekspertu kommisija piesprieda sacīkšu dalībniekiem sekošas godalgas:

I. godalgas à Ls 8.—. 1) K. Cimmermanim un 2) V. Markops — Iļģu mazpulkā.

II. godalgas à Ls 6.—. 1) H. Urbans un 2) A. Urbans — Rāvas mazpulkā, 3) Z. Rubežs un 4) A. Kronbergs — Durbes mazpulkā, 5) K. Dicmanis un 6) L. Laugals — Iļģu mazpulkā, 7) N. Šķute — Durbes mazpulkā un 8) E. Paškovska — Tāšu mazpulkā, 9) E. Stiebris un 10) M. Kramens — Tadaiķu mazpulkā, 11) A. Kurps un 12) Z. Delle — Iļģu mazpulkā, 13) R. Kuncits un 14) E. Grazdiņš — Tāšu mazpulkā, 15) J. Sudmals — Rāvas mazpulkā un 16) M. Jēkabnieks — Durbes mazpulkā.

III. godalgas à Ls 4.—. 1) A. Palejs — Tāšu mazpulkā un 2) B. Kīnšs — Iļģu mazpulkā, 3) J. Brūns — Grobiņas mazpulkā un 4) E. Klampe — Iļģu mazpulkā, 5) J. Šķute — Durbes mazpulkā un 6) A. Neimanis — Tāšu mazpulkā, 7) R. Kerre — Grobiņas mazpulkā un 8) L. Melvags — Durbes mazpulkā, 9) A. Jansons un 10) L. Jansons — Tāšu mazpulkā, 11) A. Otrups — Grobiņas mazpulkā un 12) O. Novads — Iļģu mazpulkā.

Tuvākā nākotnē vēl notiks dažādas sacīkstes vairākos mazpulkos:

Slaucēju sacīkstes: 26. aug. — **Kārzdabas** mazpulkā un 2. sept. — **Maz-**

Mazpulku dalībnieki — rudzu pļaušanas sacīkstēs Durbes „Miervalžos".

salacas-Līču, Pučurgas un **Lazdonas** mazpulkos.

Araju sacīkstes sarīkos **Burtnieku** un **Umpārtes** mazpulki.

Pieccīņas sacīkstes 26. aug. sarīko Jaunpiebalgas-Silzemes un Jaunpiebalgas mazpulki.

Pirmā mazpulku dalībnieku pieccīņa Jaungulbenē.

Š. g. 5. augustā Jaungulbenē notika valsts Jaungulbenes lauksaimniecības skolas absolventu un apkārtnes mazpulku dalībnieku sabraukums. To pl. 13,30 ievadīja mazpulku dalībnieku pieccīņa — rudzu pļaušanā, zirga jūgšanā, mezglu siešanā, ziņojums par saimniecību un sacīkšu apraksts. Pieccīņā, kas notika pirmo reizi Latvijā, piedalījās kupls skaits mazpulku dalībnieku. Pirmo godalgu (10 ls) izpelnījās: Jānis Melngailis no Gulbenes mazpulka un Jānis Sarkanis — Jaungulbenes mazpulkā. Otrās godalgas (5 ls): Jānis Lesiņs — Gulbenes mazpulkā un Arnolds Gulbis — Jaungulbenes mazpulkā. Trešās godalgas (2,50 ls): Fricis Šīrons — Gulbenes mazpulkā, Jānis Āzis, Artūrs Svots un Edvards Seglis — Jaungulbenes mazpulkā. Pēc sacīkstēm sabraukuma dalībnieki iepazinās ar lauksaimniecības izmēģinājumu fermu, bet vakarā skolas telpās notika svētku turpinājums, kurā runāja skolas pr-ks agr. A. Skreija un mazpulku inspektrise agr. O. Rezovska par mazpulku uzdevumiem. Sabraukuma dalībnieki virsvadonim, Ministru prezidentam K. Ulmanim nosūtīja apsveikuma telegramu.

Kurzemes mazpulku III. kopējā sanāksme notiks Liepājā š. g. 9. un 10. septembrī. (Tuvākas ziņas paziņojumu daļā).

Jaunpiebalgas - Silzemes mazpulks sarīko karoga un svinīgā solījuma svētkus š. g. 26. augustā.

MAZPULKU DALĪBNIEKI PAPILDSKOLĀS.

Kalupes mazpulka 11 dalībnieki nobeiguši Kalupes papildskolas lauksaimniecības nodaļas kursu: A. Kudeiko, H. Lazdāns, M. Plonis, M. Motivāns, K. Kusiņš, J. Kokarīts, J. Kaļimons, L. Upenieks, J. Kusiņš, B. Baltacis ud B. Bisters.

AUGĻU UN OGU PĀRSTRĀDĀŠANAS KURSI MAZPULKOS.

Kursi jau notikuši: **Kaletu, Jaunpiebalgas, Grostonas** un **Nabes** mazpulkos.

Uz priekšu pieteikti kursi šādos mazpulkos: 16., 17. un 18. aug. — **Mālpils** mazpulkā; 20., 21. un 22. aug. — **Mazsalacas-Līču** mazpulkā; 24. un 25. aug. — **Mārupes** mazpulkā un 30. un 31. aug. — **Lielvārdes** mazpulkā un 7.—9. sept. **Tūjas** mazpulkā

PAZIŅOJUMI.

Atgādinam, ka **mēnešraksta „Mazpulks" abonēšana ir nepieciešama katram mazpulka dalībniekam.** Mazpulkus, kas vēl nebūtu mēnešrakstu „Mazpulks" pasūtījuši, lūdzam nekavējoties iesūtīt abonentu sarakstus II. pusgadam „Mazpulka" ekspedicijai, Rīgā, Baznīcas ielā 4-a. Pirmā pusgada numuri vairāk nav dabūjami.

Mazpulku dalībniekiem, kas nebūs abonējuši un lasījuši savu mēnešrakstu „Mazpulks", nepiešķirs pirmās godalgas. Izņēmumi pielaižami tikai ar mazpulku inspektora atļauju pirmo gadu darbojošos mazpulkos.

* * *

Katrā mazpulkā šoruden jāsarīko ražojumu apskate, kas plaši jāizziņo visā apkārtnē. Uz apskati uzaicināmi visi apkārtējie mazpulku vadītāji līdz ar dalībniekiem.

Apskates diena jau laikus (vismaz 3 nedēļas iepriekš) jāpaziņo sava apgabala centrālai lauksaimn. organizācijai.

* * *

Visi mazpulku **nokavētie maksājumi** par piesūtīto literaturu, mēnešrakstu „Mazpulks" u. c. **jānokārto vēlākais līdz rudens ražojumu apskatei.** Mazpulku dalībniekus, kas savas saistības nebūs nokārtojuši, nevarēs godalgot.

* * *

Atgādinam, ka mazpulku valdes locekļiem jāizpilda visi pienākumi pēc mazpulku iekārtas un darbības noteikumiem, darbvedības un grāmatvedības instrukcijas un **visi mazpulku inspektoru dotie aizrādījumi,** kas doti pārbaudot mazpulka grāmatas š. g. vasarā.

* * *

Mazpulku vadītājiem piesūtītie **mazpulku iekārtas un darbības noteikumi** nekavējoties jāizdala visiem mazpulku dalībniekiem.

Tāpat piesūtītās **darbības pārskata veidlapas** jāizdala dalībniekiem jau laikus pirms ražojumu apskates, lai dalībnieki tās varētu kārtīgi izpildīt.

* * *

Mazpulkus, kas šogad saņēma par brīvu pļavu kultūrzāļu sēklas demonstrēšanas lauciņu ierīkošanai, lūdzam paziņot, kur (uzdodot vietu) lauciņi ierīkoti.

* * *

Mēnešrakstam „Mazpulks" iespiešanai iesūtītie raksti jāraksta papīra lapai tikai uz vienas puses, glīti, salasāmi un mazpulku dalībniekiem jāparaksta katrā ziņā īstais vārds un mazpulka nosaukums. (Bez īstā vārda var uzdot arī pseidonimu.) Tāpat arī mīklas iesūtot jāiesūta paraksts (pilns vārds) un atminējums.

Visas vēstules (līdz 20 gr., arī vaļējas) apmaksājamas ar 20 sant. pastmarku, pastkartes ar 10 sant. **Pretējā gadījumā redakcija tās nepieņems.**

* * *

Lūdzam līdz šim savāktos ārstniecības augus nekavējotics iesūtīt Tautas labklājības ministrijas drogu noliktavai Rīgā, Mārstaļu ielā 7, dz. 11. Arī turpmāk vāktie ārstniecības augi jānodod drīzumā noliktavai, neuzglabājot tos mājās. Nodošana nepieciešama, lai zinātu, cik daudz augu savākts pašu zemē, jo iztrūkstošo daudzumu atļaus ievest no ārzemēm un tad pašu savāktos vairs nevarēs pārdot.

* * *

Augļu koku sēklu vākšanai lūdzam piegriezt nopietnu vērību, jo līdz šim vietējās ābēlu sēklas var pārdot par Ls 4,— — Ls 8,— kilogrammā un plūmju un ķiršu kauliņus par Ls 1,— — Ls 3,— kilogrammā. Mazpulkus lūdzam paziņot sava apgabala centr. lauks. organizācijai savākto sēklu daudzumu. Tāpāt izaudzētiem mežeņiem vienmēr drošs tirgus.

* * *

Svinīgā solījuma un karoga svētkus mazpulki var sarīkot tikai ar katrreizēju sava apgabala centrālās lauksaimn. organizācijas atļauju.

* * *

Mazpulku dalībnieku grāmatvedības atzīmju pārbaudīšanai noder sekošās darbu normas:

Uzart var 100 m² — 15 min.; noecēt vienu kārtu 100 m² — 2 min.; ar atsperu ecēšu var apstrādāt 100 m² — 6 min.; kūtsmēslus var izvest ½ km attāļumā 10 stundās — 15 vezumus; mēslus var izārdīt 100 m² — 15 min.; izsēt mēslus vai labību var 100 m² — 3 min. Kartupeļus var izstādīt 1 stundā — 60 kg; kāpostus un lopbarības bietes 100 stādus var izstādīt 10—15 min.; cukurbietes var izretināt 100 m² — 1½ stundās; ar rušinātāju var apstrādāt 100 m² — 3 min.; ar kapli var izkaplēt — 1 stundā — 70 tekošus metrus (ja stādu rindas 50 cm attāļumā).

Noslēdzot grāmatvedību un izvedot atmaksāšanās aprēķinu, jāpieturās pie sekošiem cenu samēriem:

Paša darbs (atkarībā no dalībnieka vecuma)	1	stunda	Ls 0,06—0,20
Cita darbs (vīrieša)	1	„	„ 0,25
Cita darbs (sievietes)	1	„	„ 0,20
Zirga darbs	1	„	„ 0,25
Kūtsmēslu vērtība (par 1 vezumu)			„ 0,80
Vircas vērtība (par 1 spaini)			„ 0,05

Nomas nauda par 100 m² — Ls 0,50—Ls 1,—, atkarībā no zemes labuma.

Pārdodamie produkti jāvērtē pēc katrreizējām tirgus cenām; lopbarībā izlietojamie pēc šādām cenām:

1 kg kartupeļu — Ls 0,03; 1 kg lopbarības bietes vai kāļi — Ls 0,02; 1 kg turnepši vai rāceņi — Ls 0,01; 1 kg burkāni — Ls 0,02 un 1 kg sakņaugu lapas — 0,3 santima.

* * *

MAZPULKI VAR NODOT SAVUS RAŽOJUMUS KARASPĒKAM.

Armijas karaspēka daļas pieņems šogad no mazpulkiem viņu kopīgi nododamos ražojumus, maksājot sekošas cenas, laikā no 1. VIII. — 1. XII. 1934.

	Rīgas un Daugavgrīvas garnizonos Ls par kvint.	Pārējos garnizonos Ls par kvint.
par kartupeļiem	5,—	4,50
par kāļiem un bietēm . .	6,—	5,50
par svaigiem kāpostiem. .	5,—	4,—
par burkāniem.	6,50	5,50
par svaigiem sīpoliem . .	20,—	18,—

(Tuvākas ziņas par ražojumu kondicijām š. g. „Mazpulks" Nr. 4.)

Lai armijas apgādē varētu piedalīties plašākas lauksaimnieku aprindas, tad Kara ministrija saziņā ar Zemkopības ministriju noteikusi, cik no katras saimniecības atļauts pieņemt ražojumu; katram mazpulkam tomēr atļauts nodot 3 saimniecību normu un tā

ir sekoša: Rīgas, Daugavgrīvas un Daugavpils garnizonos novietotām karaspēka daļām var nodot kopsummā ne vairāk par 9 tonnām dārzāju no mazpulka, pie kam katru 3 tonnu dārzāju vietā var nodot 4 tonnas kartupeļu; pārējos garnizonos kopā 6 tonnas dārzāju vai kartupeļu no mazpulka.

Pieteikumi iesniedzami jau laikus tuvākā karaspēka daļā.

Kaltēti cigoriņi pieteicami un nododami vienīgi Rīgā, Rumpmuižas ielā 28 — Intendantūras galvenā pārtikas noliktavā.

* * *

Mēnešraksta „Mazpulks" ekspedicijā un apgabalu centrālās lauksaimn. organizācijās dabūjama mazpulku **svinīgā solījuma grāmata** par Ls 2,50 gabalā.

* * *

Pēdējā mēnesī L. L. Centrālbiedrībā pieteikti un mazpulku padomē apstiprināti šādi mazpulki:

Latv. lauksaimn. centrālbiedrības vadībā:

Līgatnes — Nr. 384.

Kurzemes lauks. biedrību savienības vadībā:

Dunikas — Nr. 385 un Zutenu — Nr. 386.

Mazpulku padome pie Latv. Lauks. Centrālbiedrības.

VIDZEMES MAZPULKU IEVĒRĪBAI.

Latvijas lauksaimniecības centrālbiedrība sarīko š. g. 30. septembrī Priekuļu muižā pie Cēsim Vidzemes apgabala mazpulku dalībnieku sacīkstes: aršanā, govju slaukšanā un mazpulku pieccīņā: 1) lopbarības biešu novākšana, 2) zirga aizjūgšana, 3) informācijas skrējiens, 4) maisu aizsiešana (zēniem), ābolu mizošana (meitenēm) un 5) rakstu darbos. Uzvarētājiem paredzētas vērtīgas godalgas.

Sacīkšu dalībniekiem jāpieteicās L. L. Centrālbiedrības mazpulku nodaļā, **līdz š. g. 10. septembrim.**

Latv. Lauks. Centrālbiedrības
Mazpulku nodaļa.

KURZEMES MAZPULKU IEVĒRĪBAI.

Par mazpulku piedalīšanos VI. lauksaimniecības un rūpniecības izstādē Liepājā papildus ziņojam sekošo:

1. Izstādes termiņš pagarināts. Izstāde notiks no 9.—17. septembrim š. g.

2. Katram mazpulkam jāiesūta izstādīšanai visu biedru „grāmatvedības" grāmatiņas, kuŗām jābūt pareizi un glīti izpildītām.

3. Mazpulka darbības raksturošanai mazpulkam jāsagatavo tabeles un diagrammas par biedru skaitu, apstrādājamām kultūras platībām, ražojumu vērtību, labākām ražām, izmēģinājumu rezultātiem atsevišķos gados, noturētām sanāksmēm, sarīkotiem izrīkojumiem un ekskursijām, iegūtām godalgām, lauksaimniecības literatūras izplatīšanu un citiem darbiem lauku kultūras pacelšanā un savu biedru audzināšanā.

4. Mazpulkam jāsavāc vietējā apkārtnē pēc iespējas viss, kas raksturotu latviešu lauksaimniecības kultūras attīstību un Latvijas vēsturi, kā darba rīki, ēku modeļi, pilskalnu modeļi u. t. t. un jāizstāda savā stendā.

5. Izstādes laikā **9. un 10. septembrī Liepājā notiks visu Kurzemes mazpulku III. kopējā sanāksme, kurā ieradīsies mazpulku virsvadonis Ministru prezidents Ulmaņa kungs.**

Sanāksmes programma: **9. septembrī:** Plkst. 7 — sapulcēšanās Kurzemes lauks. b-bu savienības telpās — Raiņa ielā 2; plkst. 8.30 dievkalpojums — māc. Dr. V. Sanders; plkst. 9 Kurzemes lauks. b-bu savienības priekšsēdētāja vice-

ministra J. Birznieka uzruna; plkst. 9.15 Brāļu kapu apmeklēšana un vainaga nolikšana; plkst. 10.57 virsvadoņa Ministru prezidenta K. Ulmaņa sagaidīšana (mazpulki ar karogiem); plkst. 19.30 mazpulku virsvadoņa Ministru prezidenta K. Ulmaņa runa mazpulku dalībniekiem un viesiem Jaunajā teatrī. Mazpulku adreses un foto-albuma pasniegšana Ministru prezidentam K. Ulmanim; plkst. 20 Ausmas Rogas „Pirms lielās dzīves" izrāde Jaunajā teatrī.

10. septembrī: Izbraukums ar kuģīšiem pa ostu un jūru. Kaŗa ostas darbnīcu un cukurfabrikas apskate. Mazpulku dalībnieku sacīkstes: aršanā, govju slaukšanā un piecciņā.

6. Mazpulku dalībnieki turp un atpakaļ braucienam saņems 50% dzelzceļa tarifa pazemināju mu. Talsu un Ventspils apriņķu mazpulkiem ieteicams organizēt mazpulku dalībnieku un piederīgo ekskursijas uz Liepājas sanāksmi un izstādi.

Izstādē mazpulku dalībniekiem ieeja brīva. Par nakts mājām, tēju un pienu tiks gādāts. Naktsmājas paredzētas arī mazpulku dalībnieku piederīgiem. Par piedalīšanos sanāksmē līdz š. g. 20. augustam jāziņo mazpulku nodaļai Liepājā.

7. Ņemot vērā mazpulku piedalīšanos sanāksmē un virsvadoņa sagaidīšanā, būtu ļoti vēlams, lai visiem standartmazpulkiem būtu savi karogi.

Mazpulki, kuŗiem karogi vēl nebūtu un kuŗiem ir tiesība tos iegādāties, var pasūtīt, iesūtot naudu Ls 23,— par karogu un kātu mazpulku nodaļas vadītājam, agr. V. Grasmanim Liepājā.

8. Vēlams, lai mazpulku dalībnieces un dalībnieki sanaksmē tērptos tautas tērpos.

9. Par braukšanu uz Liepāju un eksponātu sūtīšanas kārtību tuvāk vēl ziņosim.

10. Mazpulku dalībnieku nozīmes izsūtam pa pastu, iesūtot Ls 1,— par nozīmi Liepājā, mazpulku nodaļai, uzrādot, cik zēnu un meiteņu nozīmes vājadzīgas.

Kurzemes lauksaimniecības biedrību savienības
Mazpulku nodaļa.

JAUTĀJUMI UN ATBILDES.

Atbilde Nr. 7.

Lai izsargātu sīpolus no priekšlaicīgas nodzeltēšanas un iegūtu augstāku sīpolu ražu, tad lielāka vērība jāpiegriež jau agrā pavasarī sīpolus dēstot. Sīpoli prasa trūdu bagātu un pietiekoši mitru smilšaina māla zemi. Sīpoli prasa bagātīgu mēslojumu, bet tos nedrīkst dēstīt svaigā kūtsmēslojumā. Svarīgākais sīpolu audzēšanā ir viņu kopšana. Zemei vienmēr jābūt tīrai no nezālēm, irdenai un pietiekoši mitrai. Ja sīpoli labi mēsloti un apkopti, tad tie priekšlaicīgi nenodzeltēs, bet ja tomēr nodzeltē, tad tā ir zīme, ka tie cieš no sausuma, vai atkal no „sīpolu mušiņas" (Hylemyia antiqua), kas savas oliņas dēj pie laksta pamata uz vecā sīpola. No oliņām izšķiļas kāpuri, kuri iegraužas sīpolā un laksti nodzeltē, pats sīpols pūst un attīsta nelabu smaku. „Sīpolu mušiņu" apkaŗo, izraujot nodzeltējušos augus, lai kāpuri nepārietu tālāk, un sadedzinot. Mušiņu apkaŗo arī — sīpolus aplejot ar karbolskābes emulsiju (uz 10 l. ūdens 40 gr. karbolskābes un 50 gr. zaļo ziepju) ik pa 10 dienām reizi pēc vajadzības, vienu glāzi uz katru sīpolu.

Haralds Urbans,
Rāvas mazpulka dalībnieks.

Daži dalībnieki mušiņu apkaŗojot aplejot sīpolus ar karstu sārmu.

Atbildes iesūtījuši šādi dalībnieki: **Durbes** — K. Eņģelis, **Ādažu** — O. Drunka, **Lizuma** — E. Čorbards, **Sedmales** — J. Strazdiņš, **Taurenes** — J. Kārkliņs, **Sidgundas** — J. Ābelītis, **Jumpravas** — J. Dundurs, **Ērgļu-Katriņas** — A. Lībietis, H. Ģērmanis

II. Elejas — M. Liepiņš, **Lubānas-Zvidzienas** — E. Vilciņš, **Siguldas** — J. Birģelis un **Ārlavas-Popervāles** — E. Gaitnieks. **Ziru** — Z. Rušķis, **Vārmes** — V. Grābants un **Gulbenes** — J. Melngailis.

Jautājums Nr. 8.

Mūsu senčiem bijis daudz jauku rotaļu. Vai dalībnieki pazīst savā apvidū šādas rotaļas: 1) Cūkas dzīšanu Rīgā, 2) lamatās līšanu un 3) debesīs kāpšanu vai arī citas tamlīdzīgas un kā viņas spēlē?

R. Liepiņš,
Brenguļu mazpulka dalībnieks.

Atbildes uz šo jautājumu iesūtāmas „Mazpulka" redakcijai līdz š. g. 5. septembrim.

MĪKLAS.

RĒBUSA ATMINĒJUMS.

(sk. „Mazpulks" № 7).

Gudra galva, čaklas rokas
dara jauku lauku sētu.

Pareizus mīklas atminējumus iesūtījuši šādi mazpulku dalībnieki:

Gulbenes: V. Barans, A. Kanaviņš, I. Šķipsna; **Valkas dārzkopju:** A. Puika, T. Dikelsons; **Stāmerienas:** J. Upāns; **Mārupes:** A. Bērziņš, K. Stundiņš, O. Cīrulis, Sk. Ozoliņš, Sm. Ozoliņš, R. Zaļaiskalns, M. Bailite, A. Zaļaiskalns; **Aizvīķu:** A. Gosiņš, A. Kliests, A. Janaitis, V. Ruperts, Ž. Ruperts; **Lizuma:** H. Reichholds, E. Lanskis, E. Čorbards; **Durbes:** K. Eņģelis; **Biržu:** Ad. Ļevāns, J. Gaidlazds; **Sedmales:** K. Aislēga; **Sarkaņu:** A. Greiziņš; **Ogres:** A. Lazdiņš; **Sāvienas:** J. Mežāks; **Ērgļu:** J. Bičevskis; **Zentenes-Baigales:** A. Jansons; **Brantu:** A. Ozols; **Naukšēnu:** K. Aspers; **Koņu:** A. Sniegs, E. Osis; **Silenieku:** J. Svilpe; **Meņģeles:** L. Rengarte; **Priekules:** R. Hartmanis, A. Jekste, E. Mauriņš; **Ērgļu-Katriņas:** H. Ģērmanis; **Jumpravas-Valdemāra:** S. Paipala; **Pendigas:** V. Jansons; **Zaļenieku I:** E. Šmerlis; **Rencēnu:** J. Karlivāns; **Lubānas-Zvidzienas:** E. un L. Vilciņi; **Madonas:** A. Ābols un **Siguldas:** J. Birģelis.

MĪKLA.

Daudz līkumu ir manā gaitā,
Bet pieci burti tikai skaitā,
Tik daudz par mani saka skaista
Un visus mani skati saista.
Ja pirmo burtu manim ņemsiet
Un citu viņu vietā velsiet,
Tad atradīsiet — vārdiņu
Kur dzīvību reiz ķīlā liksiet.

E. Brencis,
Raiskuma mazpulka dalībnieks.

MAĢISKAIS KRUSTS.

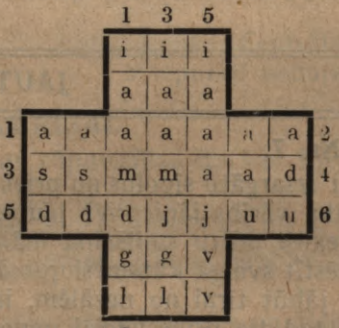

Burtus pareizi sakārtojot, iznāk: 1—2 Latvijas upe, 3—4 Latvijas pilsēta un 5—6 sievietes vārds.

R. Liepiņš,
Brenguļu mazpulka dalībnieks.

Mīklu atminējumi iesūtāmi (var sūtīt uz pastkartes ar 10 sant. marku) „Mazpulka" redakcijai: Rīgā, Baznīcas ielā 4-a, dz. 5 līdz š. g. 5. septembrim.

Atbildīgais redaktors: RUDOLFS DZĒRVE.

Latvijas Lauksaimniecības Centrālbiedrības grāmatu spiestuve Rīgā, Baznīcas ielā 4-a

Latvijas Lauksaimnieks № 15

iznācis agr. **J. Blumberga** un agr. **J. Sudraba** redakcijā ar šādu saturu:

1. Agronomu ekskursija uz Augšzemgali. O. E.
2. Saimniecības vadītāja loma lauksaimniecībā. Agr. V. Grosgalvs.
   Kas notiek ārzemēs. Alfa.
3. Ziemāju pļaujas laikā. Agr. J. Jānītis.
4. Aramzemes apakškārtas blīvums un tā iznīcināšanas sekas. J. Balzars.
5. Kā latvietis cīnas pēc zemes. Agr. A. Rubenis.
   Laukkopja atzīmes. Jota.
6. Augu aizsardzības kalendars. Latvijas augu aizsardzības institūts.
7. Kā cīnīties ar žurkām. J. Zirnītis.
8. No cittautu literātūras. M. Eglīts.
9. Tomātu audzēšana augu mājās. P. Dindons.
10. Dārzkopji, veiciniet biškopību! Pāvils Jansons.
11. Augļu piemērošana tirgus prasībām. A. Adiens.
12. Pļavu auzenes, kamolzāles, lapsastes un angļu raizāles sēklu audzēšana. Agr. A. Rubenis.
13. Pareizi sapratīsim un labosim. Agr. A. Kupčs.
14. Kā nokārtojams lopkopības izmēģinājumu jautājums. Agr. Vikt. Liniņš.
15. Līdzšinējo koka jumtu konservēšanas līdzekļu izmēģināšanas rezultāti. J. Ķeviešans.
16. Daži vārdi par augļu uzglabāšanu. Delta.
17. Ābolu izlietošana mājsaimniecībā. R. Siliņa.
18. Grīdu krāsošana un pārkrāsošana. M. Ķenģis.
    Biedrību dzīve. Svarīgākais pašu zemē.
    Jautājumi un atbildes.

„L. L." abonēšanas maksa skaitot no 1. jūlija š. g. Ls 4,50 par ekspl. Pasūtījumus pieņem Rīgā, Baznīcas ielā 4-a, tālrunis 22322, kā arī grāmatu veikali un agronomiskie darbinieki.

Latvijas Lauksaimniecības Centrālbiedriba.

Mazpulkiem, skolām, firmām u. t. t.

visizdevīgāk sludināt mēnešrakstā „Mazpulks“,

ko lasa visi mazpulku vadītāji, dalībnieki un pārējā lauku jaunatne.

Mazpulku literātūra.

	Ls
№ 2. — Laukkopība	0,15
№ 3. — Sakņkopība	0,30
№ 4. — Cūkkopība	0,15
№ 6. — Cūkkopības grāmatvedība	0,15
№ 7. — Apģērbs meitenēm	0,15
№ 8. — Veļas šūšana un lāpīšana I.	0,30
№ 9. — Veļas šūšana un lāpīšana II.	0,50
№ 10. — Audumu krāsošana mājās	0,15
№ 11. — Apģērbu un telpu tīrīšana	0,20
№ 12. — Putnkopība	0,40
№ 13. — Putnkopības grāmatvedība	0,20
№ 14. — Laukkopības un sakņkopības grāmatvedība	0,20
№ 15. — Kultūraugu slimību un kaitēkļu apkarošana	0,80
№ 16. — Ogulāji un augļu koki	0,40
№ 18. — Augļu un dārzāju pārstrādāšana	0,40
Mazpulka biedru grāmata	0,50
Mazpulka kases grāmata	0,25
Mazpulka inventāra grāmata	0,25
Fr. Keisa „Zem baltzaļā karoga“, stāsts par mazpulku dzīvi	1,50
A. Roga „Pirms lielās dzīves“, mazpulku luga 3 cēl.	1,—
Agr. E. Žubeckis „Augļu un ogu pārstrādāšana sulās“	0,25

Literātūra dabūjama Rīgā, Baznīcas ielā 4-a, „Mazpulka“ ekspedicijā, tāļr. 22322, iesūtot naudu pa pastu vai iemaksājot pasta tek. rēķ. № 10619.

Mazpulku vadītāju krūšu nozīmes à Ls 2,50.
Mazpulku dalībnieku krūšu nozīmes à Ls 1,—
(zēniem ar skrūvi, meitenēm ar adatu)
dabūjamas Rīgā, Baznīcas ielā 4-a, L. L. C. mazpulku nodaļā. Tāļr. 33843, iesūtot naudu pa pastu vai iemaksājot pasta tek. rēķ. 10619.
Nozīmes uz pecmaksu neizsūta.

Mazpulku iekārtas un darbības noteikumus, mājsaimniecības programmu, biedru kartes, iesniegumus un mazpulku himnas notis, pēc vajadzības, izsūta **par brīvu** L. L. C. mazpulku nodaļa.

Latv. Lauks. Centrālbiedrība.